

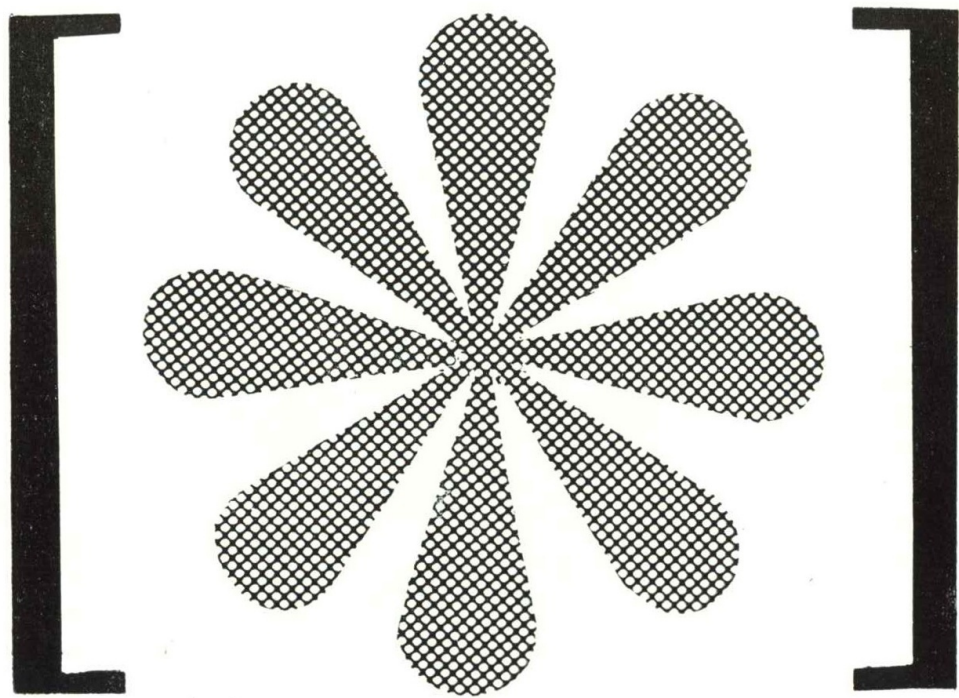
1908

1968

60 LET
STŘEDNÍ
SKOLY
V TURNOVĚ

Geddeson

Od založení střední školy v Turnově uběhne letos šedesát let. „Studentstvo turnovské“, kolegium spjaté s osvětovou a společenskou činností města, dovrší už své sté jubileum zrodu. Pětiletí nové samostatné práce vzpomene dnešní střední všeobecně vzdělávací škola. Výroční vzpomínky si právem zaslouží divadélko Kompas, vzniklé před desíti lety. Příležitostí k slavnostním reminiscencím je tedy habaděj. A přece, jak říkával Šalda, všechny ty oslavy nemohou přinést žádného užitku, nepřivedou-li nás ke kritickému zamyšlení nad minulostí i přítomností a ke kritickému vytyčení nové opravené směrnice pro budoucnost. Sborník sám ovšem bezprostřední kritiku ani směrnice nepřináší. Několik pohledů na ruch minulých let i na usilování přítomné má ukázat kontinuitu vzdělání, společenské angažovanosti a zábavy, přecházející z ročníku na ročník, z generace na generaci. Potěžej váhu této ušlechtilé kulturní tradice a budeš vzrušen. Její odlesk v pozdějších letech nechť posiluje vědomí vlastního poslání. Neboť být v řadě turnovských středoškolských odchovanců, spjatých nejen lety společného mládí, ale i touto tradicí, je spolehlivý odkaz nejen pro generaci současnou, ale je i tím vytyčením budoucí směrnice, po níž volal Šalda. V tomto duchu chceme tedy oslavit vzdělávací instituci, která svůj „prenatální“ věk prožívala v „Babylonu“ na náměstí, nežli na Výšince rozpučela do krásy. Tady vydávala plody už jako žena, které občas chystali nového ženicha, aby s ním sdílela dobré i zlé a pod

kolem VÝROČÍ

jeho jménem (reálné gymnasium, gymnasium, jedenáctiletka, dvanáctiletka) aby vyváděla do světa další pokolení. Netoužíme ani diskretně vědět, zda její současný partner, s nímž nabyla tak dlouhého a neohrabaného jména, je ten pravý a poslední. Nepřipadá to podstatné. Ani její šedesátiny, kdy se už víc myslívá na důchod, se v jejím případě připomínat jaksi nehodí. Je plná ruchu, kvasu, shonu i nadšení. Přijďte se podívat! Ať si historikové šuškájí co chtějí o jejích svízelných srpnových námluvách r. 1908, o jejím tehdejší tak málo spontánním splnutí s naším městem, ať zní sebe-dojemněji nostalgické vzpomínání, kterak se v embryonálním stadiu krčila v druhém poschodí na rohu náměstí: my víme své. Každým jejím novým sňatkem se zpřevracel dům naruby. Z kabinetů byly učebny a z učeben kabinety, adaptovalo se, likvidovalo se, inventovalo se. V knihovnách nacházel útulek inventář civilní obrany, kuchyň ve zpěvní síni, boční stěnu poznačili křížem Němci. A přece váháme dát jejímu poslednímu sňatku, jehož docela nenápadné pětileté jubileum splývá s oním „velkým šedesátým“ punc dobového vrtochu. Jde spíš po zkušenostech vyzrálé ženy o sňatek z rozumu: promítá se, nahrává se, vyučuje se laboratorně. Proto se také investuje. Po jejím boku vyrostla hala cvičného bazénu, v podhůří láká rekreační chata... Škola se rozvedla se služebným duchem jakkoli spořádaných plnitelů, aby si organizovala život po svém. V úsilí mladého kolektivu na to fondy bez pochybnosti najde.

Před prázdninami 1963 jsme se dověděli, že se má turnovská střední škola jako jedna z prvních ve Východočeském kraji osamostatnit. Vznik střední všeobecně vzdělávací školy jsme svorně uvítali. Po-
citovali jsme, že desetileté období jednotné školy jedenáctileté a dva-
náctileté (1953—1963) mělo v nejednom směru vliv nivelizující.
Ušlechtilý záměr — dát všem schopným mladým lidem maturitní
zkoušku — nemohl být realizován touto cestou. Výsledkem bylo
postupné snižování náročnosti, omezování prostoru pro rozvoj talentu.
Problematické bylo už samo pedagogické a didaktické zvládnutí tak

poslední léta

mohutného a při tom vnitřně
značně diferencovaného mno-
hotřídního typu školy. Už
v prvním plánu po osamostat-
nění jsme si vytkli jako základ-
ní úkol dosáhnout postupně
toho, abychom rozhodnou vět-
šinu absolventů dobře přípra-
vili pro vysokoškolské studium,
a to jak technické, tak univer-
sitní. Není to úkol snadný,
uvážíme-li, že jako jediný typ

střední školy má SVVŠ k tomuto cíli pouze tři ročníky. Doba tří let
je velmi krátká jak pro tvorbu dobrého studentského kolektivu, tak
pro výrazné didaktické působení. Za tři léta musíme své žáky dovést
k základnímu zájmovému vyhranění a prohloubit i jejich připravenost
ve zvoleném pomaturitním oboru. To vše si vyžaduje skutečně
soustředěného úsilí pedagogického kolektivu i mimořádných forem
práce s talenty. Bylo nezbytné začít od modernizace vlastního prostře-
dí školy. Seznámili jsme žáky i rodiče s našimi adaptačními plány
v celém rozsahu. Byly přijaty s pochopením. Soustředili jsme třídy
do druhého poschodí. V krátké době se využitím svépomoci výrazně
změnila jejich estetika. To, že se na úpravě podíleli žáci, učitelé
a z části i rodiče, nemělo jen význam ekonomický. Značně se změnil
i vztah žáků ke třídám, které si sami upravovali. Prakticky zmizely
případy svévolného ničení. Současně jsme začali vytvářet moderně
vybavené odborné učebny. K našemu jubileu máme již dokončené
a velmi pěkně zařízené pracovny pro fyziku, matematiku, vlastivědu,
literaturu, biologii a chemii. Máme už zařízení pro jazykovou labora-

toř, pro řídu s rozšířenou jazykovou výukou, i když zatím narážíme
na prostorovou tíseň. Páteří těchto svépomocných úprav byl pře-
devším technický kroužek školy v čele s profesorem matematiky a fy-
ziky Luděkem Rejhou. (Kroužek si pro svou práci zbudoval a zařídil
i vlastní dílnu.) Oceňujeme v této souvislosti i materiální podporu
a pochopení Východočeského KNV, který pomáhal rád tam, kde se
prostředky znásobovaly dobrovolnou prací. Společně s III. zá-
kladní devítiletou školou jsme z iniciativy učitele Miloslava Kopala
začali pod jeho obětavým vedením brigádnicky stavět plaveckou
učebnu — krytý bazén, který chceme předat do užívání v tomto
jubilejním roce. Stál žáky, rodiče i učitele tisíce hodin z volného času
i ze základů výroby, ale vzniká dílo, jaké má dosud pouze jediná škola
v kraji. Studenty lákala konečně i myšlenka adaptovat starou chatu,
kterou SRPŠ zakoupilo v Pasekách nad Jizerou. Brigádnické pobyty
v horách patřily k nejoblíbenějším akcím — a tak i toto dílo bude od
tohoto podzimu pravidelně sloužit pro 50 až 60 zájemců z řad žáků —
a případně i rodičů. V letošním roce bude celá tato část našich
plánů po pěti letech společného úsilí v podstatě dokončena. Budeme

na tuto činnost, která nás vzájemně sblížovala, rádi vzpomínat. Myslíme, že měla dobrý vliv i na citový vztah studentů i učitelů k jejich škole.

Vytvořit dobré pracovní prostředí, to byl ovšem jen prostředek, ne cíl našich snah. Svůj stěžejní úkol spatřují pochopitelně členové profesorského sboru v tom, aby úroveň znalostí našich absolventů byla nadprůměrná, aby dobře obstáli u přijímacích zkoušek a v dalším studiu, aby se zájmově vyhranili co nejdříve a mohli v oboru své zítřejší volby jít co nejvíce do hloubky. Rozhodující je tu jistě práce v samotné hodině. Škola má tradici zdravé klasifikační náročnosti. Prostor odborných pracoven usnadňuje i úkol učit názorně, poutavě, zajímavě. Dobrou úroveň mají na škole zájmové kroužky, které umožňují studentům ověřit si opravdovost svých zálib. V letošním roce pokračují ve své činnosti kroužek technický (profesor L. Rejha), chemický (profesor E. Hejduk), biologický (profesorka L. Matoušová), divadelní - „Kompas“ (profesor J. Horáček), filmový (profesor F. Valenta), taneční (ing. Z. Cuchý), matematický a šachový (profesorka L. Cichrová). Nesdružují velké kolektivy, jen úzký kruh opravdových zájemců. Tak lze působit účinněji. Využíváme navíc všech soutěží určených pro talentované zájemce. Naši žáci zasáhli jako řešitelé úspěšně až do ústředního kola olympiády matematické, do krajských kol olympiády fyzikální, v posledním roce i biologické. V olympiádě chemické jsme byli v jejím prvním loňském ročníku mezi třemi nejlepšími školami v kraji. V STTM se členové technického kroužku umístili rovněž i v ústředním kole. Živou tradici má na škole Soutěž

jeden ze zájezdů divadélka Kompas

tvořivosti mládeže, a to v malých jevištních formách (divadélko Kompas — 1963 Wolkerův Prostějov), v přednesu a zpěvu, ale také v tvořivosti literární. (Nejzdařilejšími pracemi se každoročně účastníme „Strážnice Marušky Kudeřikové“ — některé ze studentských veršů otiskujeme v závěrečné části ročenky.) I kulturní práce našich studentů na veřejnosti má už svůj dobrý zvuk. Aby si talentovaní žáci ověřili své předpoklady pro práci s literaturou odbornou, píší nejschopnější z nich dobrovolně samostatné studie odborného rázu. Mají nejčastěji regionální charakter. Vážíme si tu součinnosti s míst-

ním Muzeem Českého ráje i Vzornou městskou knihovnou. Některé z těchto studentských prací mají skutečně pozoruhodnou úroveň. Jejich vybrané stati vycházely i v okresním týdeníku Rozvoj. Nejčastější jsou témata dějepisná, zeměpisná, literární a jazyková, v poslední době i přírodovědná (biologie, chemie). Koncem června čtou autoři z nejuspěšnějších prací před spolužáky vybrané kapitoly na závěrečném seminárním čtení, kterým uzavíráme svůj školní rok.

Užitečný je i přímý přátelský jazykový kontakt se zahraničím, především s NDR (korespondence, výměnné zájezdy se střední školou v Radebeulu u Drážďan, i prázdninové individuální pobyty). Styk se studenty sovětskými a anglickými je zatím bohužel jen korespondenční. Společné úsilí studentů i profesorů přináší své povzbuzující výsledky. V počtu žáků přijímaných na vysoké školy je naše SVVŠ každoročně nad krajským průměrem, v roce 1967 dokonce první mezi SVVŠ Východočeského kraje. Pro představu si uvedeme tabulku z posledního rozmístovacího řízení 1967.

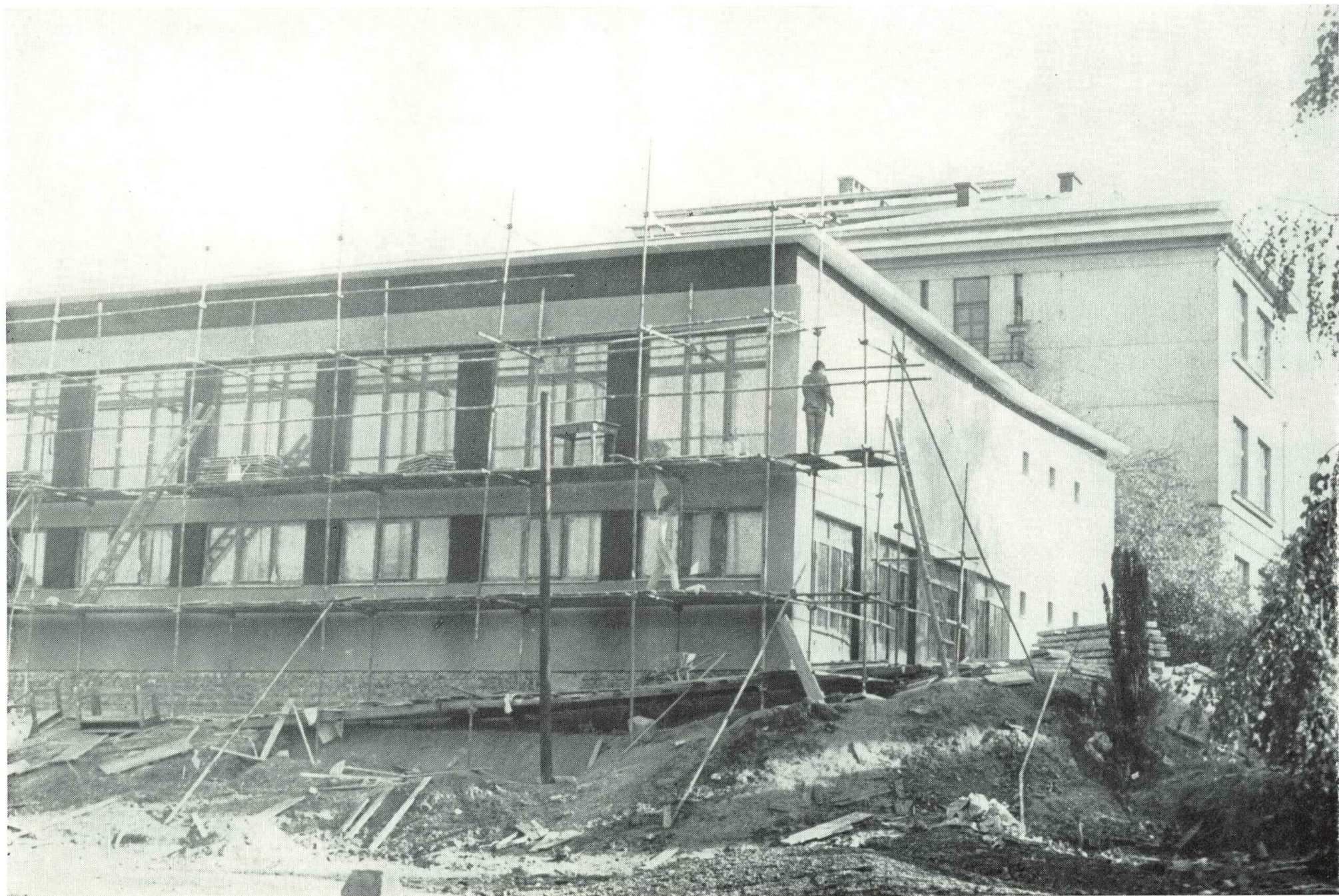
třída	žáků	přijato na VŠ	v %	do „abi-kursů“	v %	do praxe	v %
III. A	36	26	72	1	3	9	25
III. B	32	19	60	4	13	9	27
celkem	68	45	66	5	68	18	26

Pro srovnání: V témže roce bylo ve Východočeském kraji přijato na vysoké školy v průměru 44 % absolventů.

Podle jednotlivých oborů přijato celkem:

obory techn. 15	lékař. 6	KU přírodov. fak. 2
fak. matem. fyzik. 4	VŠE 7	KU filos. fak. 1
vys. školy zem. 3	Pedag. fakulty 5	KU práva 1
DAMU 1		

Jsme si vědomi toho, že ve srovnání se situací bývalého gymnasia se značně zúžilo zázemí školy. Vznikly nové SVVŠ tam, kde dříve nebývaly a odkud žáci jezdili do Turnova (Mnichovo Hradiště, Tanvald, Semily). Naše didaktické výsledky nezávisí jen na intenzitě naší učitelské práce, ale i na výběru přijímaných žáků. Třebaže jsme měli v loňském roce přes 100 % zájemců, a tedy alespoň jistou možnost výběru, není tento stav stále ještě ideální. Ředitelství školy usiluje proto o těsnou spolupráci se sbory ZDŠ obvodu naší školy (Turnov, Rovensko, Malá Skála, Jenišovice, Kobyly, Český Dub, Hodkovice). Jde nám o to, aby nejnadanější žáci s předpoklady pro vysokoškolské studium volili náš typ školy, protože máme všechny předpoklady, abychom je jak pro studium technické, tak univerzitní připravili co nejlépe. (Větev přírodovědná má rozšířenou výuku matematiky, fyziky, chemie a biologie, navíc deskriptivní geometrii a technické kreslení; humanitní výuku jazyků). Sbor školy je v současné době stabilizovaný, tvoří ho profesori s plnou kvalifikací pro svůj obor, kteří většinou také v místě bydlí a spolu se studenty se činně zúčastňují života veřejného. Chtěli bychom, aby naše škola měla i nadále své dobré místo v kulturním a společenském dění našeho města Turnova. Proto věříme, že ve svých snahách můžeme také my i nadále počítat s plným pochopením i podporou občanů z místa a okolí i naší městské, okresní i krajské lidové správy.

svépomocná stavba haly cvičného bazénu

Duch posledního pětiletí školy je spjat také s jeho jménem. Přišel jako vyučující na náš ústav z Liberce po dramatických studiích středoškolských i vysokoškolských a po krátkém intermezzu na zdejší škole chlapecké. Požadavky a úkoly nového prostředí se přímo domáhaly jeho osobitosti: odvahy, optimismu, nadání, širokého okruhu zájmů a nezměrné vitality. Asi proto se zachovalo tak žalostně málo jeho seriózních fotografií, že byl povětšinou v pohybu. Jestliže právě nevyučoval, tedy určitě organizoval, sportoval, hrál, pořádal. Všechno obvykle za pochodu. Připadá mi, že i jeho myšlení si udržovalo ono pochodové tempo, a stálo hodně vypjaté energie vyrovnávat s ním krok v živých diskusích. Jeho hledání a znepokojení, kde přemnozí pociťovali jen uspokojení, vnášelo kolem něho ten zdravý prvek sporu, který hýbe lidmi a nedává jim ustrnout. Jako důvěrný vnímatel bolestí i tužeb mladých zachovával si s nimi profesor Zakouřil bezprostřední a svěží kontakt. Byl pobouřen, když vycítil strnulost koncepcí mládežnického života. Nedovedl pochodovat na místě. Vrátil

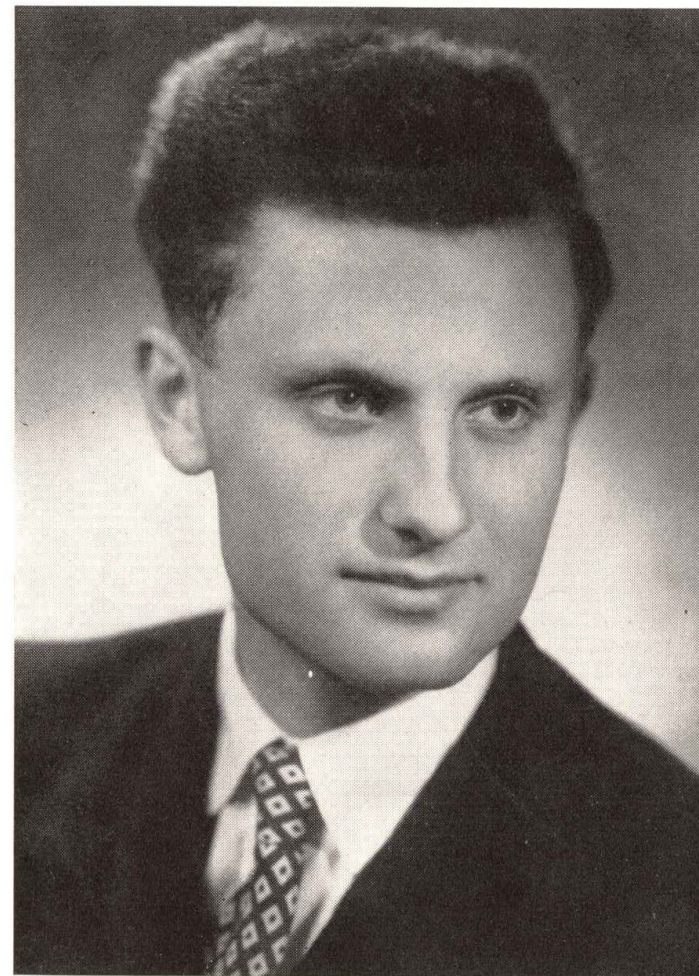
dvě vzpomínky . . .

mladým ztracený klíč k dobrodružství a romantice a znovu jim objevil přírodu a turistiku jako prostředek, jak se s ní sblížit. Porozuměli mu. Turnovský Modrý kruh, na jehož zrodu se Kája s nadšením podílel, otevřel mládeži dobrodružný svět poznání i přátelství. Ujala se tradice Pleskotských her, spjatých s duchem Modrého kruhu. Věru je na čem stavět. Nelze snad ani spočítat všechny ty zápočtovky, které Karla Zakouřila nakonec ozdobily titulem mistra sportu, všechny túry pěší, na kole nebo na lyžích, které sám vyšlapal nebo s bezpříkladnou pečlivostí mládeži připravoval. A jen tak docela na okraj nám připadne se zeptat: Je vůbec ještě nějaká ušlechtilá hra, vyvolávající vzrušenou radost, kterou by byl on sám dříve nevymyslel? S hrdostí mohl za to číst o pocitu díky, lásky a upřímné úcty v tvářích svých chlapců a dívek. Pro pedagoga není odměny větší. Zůstalo jeho tajemstvím, jak skloubit životní radost dětí s náročnými požadavky historika a češtináře. Pídil se za pravdou dějin, ukrytou za vtíravým „proč“ a „jak“, a razil tak dobrodružnou cestu za poznáním i ve škole. Nebál se experimentu. Poučoval se zkouškou a omylem a zrál v hledání nových cest k osobitosti. Nedošel. Jeho život zůstal torzem. Avšak toto torzo má už dnes svůj tvar. Vyzařují z něho podněty, překypuje touhou po lidské družnosti, vyzývá na souboj chvalořečníky zlatého středoceští. Atmosféra školního prostředí zůstala už i po jeho odchodu atmosférou výzev a vůle k demokratické diskusi, ale i k angažovanosti tam, kde osobní riziko a osobní statečnost bylo nutno nasadit proti pohodlné konvenci. V tom je profesor Zakouřil osobností i příkladem nejen té nejmladší generaci.

DNE 31. LEDNA 1967 PŘI
VÝSTUPU NA VYSOKÉ TATRY
ZAHYNULI
VE SNĚHOVÉ LAVINĚ
PROFESOŘI LUDĚK SMUTNÝ
A KAREL ZAKOUŘIL
SE SVÝMI PĚTI PŘÁTELI ...

Básnická parabola o létavici, co se náhle objeví, zazáří a padne, se neodbytně vtírá do vzpomínky na působení profesora Smutného na zdejší škole. Svůj záměr vrátit se do rodného města napověděl už tehdy, když ještě jako učitel hradištské školy se podílel na vedení matematického kroužku u nás. Ta pracovní sondáž a dávná přátelství s vrstevníky nabídly půdu pro uplatnění tvůrčí fantazie. Rozhodl se. Bylo radost pozorovat — a pro nezasvěcené to bylo těžko pochopitelné — jak hned po příchodu spojoval velkorysou a odvážnou představitelství se smyslem pro detail a jak obojí podřizoval organizujícímu řádu. Fyzikální posluchárně i fyzikální laboratoři vtiskl svého ducha a útloucitně střežil pečlivé provedení. Měl sílu o své koncepci přesvědčit okolí, nadřízené i pomocné instituce. Předchozí odborná zkušenost osobní známosti a praktická zručnost provázely novou myšlenku profesora Smutného pohotově k její realizaci. Pestrá nápaditost inspiruje dnes dál jeho spolupracovníky i žáky, byť vlastní dílo zůstalo v rozběhu. Podnětnou zůstane i vzpomínka na lidskou tvář profesora Smutného. Povzbudivě a s osobní účastí promluvil k příteli při neúspěchu, podal ruku s upřímným blahopřáním při zdaru. Přátelé ze studentských let vyprávějí, jak se dovedl rozdělit o poslední korunu, o to, co přišlo v balíku od maminky. Sám vyžadoval důslednost a náročnost, neboť byl náročný k sobě. Na ideálu vyvážené osobnosti se vedle jeho profese podílela už od dětství láska k turistice. Tábornické práci, pobytu mladého kolektivu v přírodě věnoval svůj volný čas, odbornou studii a své organizátorské schopnosti. Titul turistického mistra mu byl spíše závazkem než ozdobou. Sympatie, které si svou

osobní skromností u svých spolupracovníků i studentů vydobyl a pracovní a zájmovou koncepcí potvrdil, se tak dnes přenáší z osobnosti na dílo a na podněty, jež tu zanechal. Jen půl roku působil Luděk Smutný na naší střední škole. A přece tu zůstala hluboká stopa. Zůstalo víc než snímek v černém rámu, u něhož péčí vděčných žáků nikdy neuvadnou čerstvé květy. MIROSLAV ŠPIKA

verše z pozůstalosti

bělostné krédo

*Bělostná pláň je teď mým krédem
Bělostná pláň a stromy pokryté ledem
pokryté větrem pokryté prázdňem
Bělostná pláň
a potom stromy*

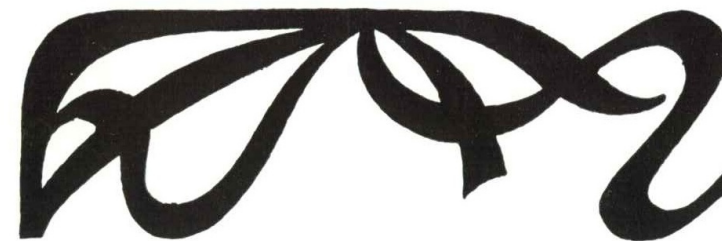
*a potom jas
který se ven z nitra ven dere
který je syntézou okolních krás
který je znamením že člověk žije
že ptáček zpívá když vichřice vyje
že život je boj vítězný
Pojď pojď ty nejhezčí můj kvítku něžný
Pojď mladý živote
Půjdeme spolu
Bělostná pláň je teď mým krédem
Bělostná pláň
a potom stromy
a potom jas
— a hlavně život!*

**na rozloučenou
s Roháči**

*Měli jsme se rádi
My lidé — i vy štíty
Tak navzájem
Vy trváte — my jdeme
— kam?
Vstříc životu a novým změnám
Vstříc štěstí a vstříc bolu
My rádi vzpomenem na chvíle spolu
Vždyť jste nás učily myslet
Svým velkým mlčením žijete
My se však měníme . . .
Stůjte tu tiše a mohutně dál
My se vám vrátíme
Přijdeme se na vás podívat
vždyť
měli jsme se rádi
My lidé — i vy štíty
Tak navzájem*

V Turnově byla už v dávných dobách farní škola, která patřila k institucím církevním. V té době se podobné školy jmenovaly „triviální“. V nich se pod církevním dozorem vyučovalo třem předmětům — čtení, psaní a počítání. Ve škole střední bylo vyučováno gramaticy, rétorice a dialektice. V Turnově jeden čas vedl farní školu kazatelský řád dominikánský v městě usedlý. Pokud se zachovaly skromné zprávy, víme, že roku 1382 působil na škole „rektor scholarium“ Jan a počátkem XV. věku kněz Martin. Později bylo školství vyjmuto z pravomoci církevní a byly zřízeny školy „partikulární“. Byly pod přísným dohledem university, která měla právo osazovat školy správci („rektory“) a učiteli, kterým se říkalo „oficiálové“. Universita měla také právo stanovit pro školu učební plány. Turnovští se vždy velmi pečlivě starali o literární vzdělání svých synů. Svědčí o tom to, že v městě počátkem XVII. století byly vedle sebe školy dokonce tři: jedna bratrská a dvě utrakvistické — chlapecká a dívčí. Na nich učili někteří věhlasní mužové: Jan Roh Domažlický, znamenitý znalec českého jazyka, známý Jan Augusta, pozdější biskup Jednoty v Mladé Boleslavi, nebo básník Jiřík Sarcander Vožický. O lásce ke vzdělání v Turnově svědčí též velký počet Turnovanů, kteří na různých vysokých školách získali hodnosti mistrovské, doktorské nebo bakalářské. Patří mezi ně rodáci: Beneš Bavoryňský z Vlčího Pole, potomní biskup Jednoty, Simeon Theofil Turnovský, rovněž biskup Jednoty, farář Jan Trajan Gregoriades Turnovský, jeden z nejslavnějších skladatelů sborového zpěvu XVI. věku, nebo Václav Slovacius Turnovský, církevní spisovatel. Turnovská „partikulární“ škola byla o čtyřech odděleních. V nižších třídách se učilo katechismu, čtení, psaní, počtům, gramaticy, latině a zpěvu. V oddělení čtvrtém se přidávala fyzika, rétorika, astronomie a geometrie, takže tato škola vyrůstala v jakousi formu gymnasia. Z těchto škol mohli totiž páni preceptoři přivádět své nadané svěřence k zápisu na universitu do Prahy nebo jinam. V polovině XVI. věku vstupují středověké školy i výuka na nich vlivem humanismu do nového období. V některých větších městech i klášterech se kromě škol „partikulárních“ zřizovaly nové školy, na nichž vyučovacím jazykem byla latina. Tyto nové školy vyššího typu se původně jmenovaly „lycea“ neboli „pedagogia“. Tam, kde se probíraly speciální kursy latiny a řečtiny, se jmenovaly „gymnasia“. A jestliže tyto školy obsahovaly základy universitního studia, jmenovaly se „gymnasia akademická“. Docházka byla zde povinná,

studium velmi náročné, s přísnými zkouškami. Takové první gymnasium bylo zřízeno v Praze již r. 1556 v klášteře sv. Klimenta a jmenovalo se „Academia Clementis“. V katolických zemích tyto školy zřizoval hlavně řád jezuitský, u nás povětšinou řád piaristický, např. v Litomyšli, v Kosmonosích, odkud bylo gymnasium přeneseno do Mladé Boleslavi. Postupem doby i vstup na universitu byl podmíněn studiem a dobrým prospěchem na gymnasiu. Od roku 1753

Z HISTORIE TURNOVSKÉHO ŠKOLSTVÍ

---

byla veškerá gymnasia podřízena státnímu dozoru, který vykonávaly politické orgány krajské a zemské. Bylo to v čase, kdy Turnov zásluhou kamenářství a pálení skelné kompozice spěl pomalu k rozkvětu. Turnovští kamenáři jezdili za obchodem do ciziny a tam poznávali nový život i nové proudy ve školách. A to poznání probudilo v nich touhu, aby se i v Turnově zlepšilo a zvětšilo školství. Proto již koncem XVIII. století usilovali o zřízení gymnasia. Turnovský rodák a buditel slavista P. Fortunát Durych, člen Paulánského řádu ve Vídni a osobní zpovědník císařovny Marie Terezie, se staral svým vlivem, aby toužebné přání jeho rodáků došlo příznivého vyřízení. Svědčí o tom dopisy z devadesátých let, zvláště dopis z 25. července 1795 zaslaný do Turnova strýci Augustu Durychovi. Žel, gymnasium nebylo tenkrát v Turnově povoleno. Na závalu bylo, že v městě v tom čase nebyl vyšší státní dohledací úřad a že gymnasia byla poměrně nedaleko: jedno v Mladé Boleslavi a druhé v Jičíně. O sto a jeden rok poz-

ději započalo nové úsilí turnovských o zřízení střední školy ve městě. Na podzim 1896 byla podána žádost několika turnovských občanů tehdejšímu obecnímu zastupitelstvu, aby se zahájila akce pro zřízení střední školy v Turnově. 12. listopadu 1896 byla zvolena „středoškolská komise“, v níž byli: Matěj Kotátko, lékárník Josef Radský, advokát Rudolf Jirkovský, kamenáři Vilém Pařízek a Josef Baudys. Ani v této době nebylo dosaženo úspěchu, přestože byly z města vyslány dvě deputace do Prahy a třetí o dvě léta později až do Vídně.

K dokreslení historie dalších bojů o zřízení střední školy v Turnově ocitujeme alespoň úryvky z velmi zajímavé stati profesora V. Nováka, otištěné v ročence ústavu r. 1933: R. 1906 (dne 22. srpna) byla

akce obnovena a tentokrát se obecní zastupitelstvo turnovské rozhodlo žádati za zřízení reálného gymnasia. Byla zvolena nová středoškolská komise, která vypracovala žádost ve formě memoranda pro zemskou školní radu a zároveň vypravila do Prahy deputaci. Žádost odůvodňovala tím, že se nejedná toliko o město Turnov, nýbrž i o daleké jeho okolí, kde rovněž české střední školy není, je to především Český Dub, Železný Brod, Semily, Vysoké, Jilemnice, Mnichovo Hradiště, Sobotka, Lomnice, jakož i české obyvatelstvo německých okresů Liberce, Jablonce, Frýdlantu, České Lípy, Vrchlabí a Trutnova. K memorandu byla připojena i mapa všech sousedních okresů s počtem českého obyvatelstva v r. 1900, s hlavními komunikačními čarami a s udáním přirozené hranice střední školy v Turnově. Žádost byla 28krát opsána. V opisech českým ministrům, poslancům členům zemské školní rady bylo pod čarou poukázáno na důležitý bod národnostní, který měl býti řešen zřízením střední školy turnovské. Tato poznámka zněla: „Dle výše udaných výpočtů připadá v době přítomné jedna střední škola na 61 280 obyvatel bez ohledu národnosti, kdežto v našem případě 181 255 Čechů nemá jediné střední školy“. Zároveň s touto žádostí byl zaslán českým ministrům přípis, z něhož vyjímáme. „Město naše položeno jest na rozhraní národnostním a postaveno na strážní k tomu cíli, aby zachován byl v tomto kraji neztenčeně živel český v plném sebevědomí a rozhodné odhodlanosti hájiti každou píď naší české půdy. Tolikéž i české menšiny pohraničních okresů německých pohlížejí k nám a s důvěrou dovolávají se naší ochrany a naší pomoci. Jsme s to tomuto na výsost důležitému národnímu úkolu zadost učiniti a příboji germanizace vytrvale čeliti jen v tom případě, když budeme míti po ruce dostatečných kulturních prostřed-

ků k tomuto usilovnému boji. Prostředkem pak nejúčinnějším v této příčině jest zajisté vzdělávací ústav, dle poměrů našich — střední škola, který by rozlévaje osvětu po kraji našem, českého sebevědomí našeho dorostu byl nejmocnější vzpruhou“. V prosinci r. 1906 odebrala se do Prahy deputace, v níž byl starosta města PhMr. J. Radský, městští radové dr. Fr. Šindler a Frant. Fischer. Ti byli uvedeni bývalým zemským poslancem a okresním starostou Jos. Žďárským k místodržitelovi, ten „ujistil deputaci přízní všelikou“, ale sdělil jí, že zemské školní úřady se rozhodly nedoporučovati již rozmnožování středních škol. Tehdy prý doložil: „Ovšem u města Turnova nemusí být učiněn počátek“. Městské deputace jednaly dále svízelně u vicepresidenta na ministerstvu kultury a vyučování v Praze i ve Vídni. Audience u ministra financí byla zvláště „zlá a skličující“. V srpnu se měly zahájit v ministerstvech práce k sestavení rozpočtu na rok 1908, a tu se ukázalo, že turnovská žádost nebyla dosud poslána ze zemské školní rady na ministerstvo. Pan starosta J. Radský znovu musel z Vídně do Prahy. V úřadech bylo prázdko. Všichni význační činitelé byli na dovolené. Starosta pan Radský požádal o pomoc teh-

dejšího místodržitele. Jeho žádost byla vyslyšena. Telegrafickým rozkazem byla žádost poslána do Vídně a v poslední chvíli byla turnovská reálka zařazena do rozpočtu. V Turnově nastalo uklidnění, které trvalo až do letních měsíců r. 1908. Městská rada zaslala děkovný přípis ministru Práškoví. Když byl dne 8. srpna r. 1908 uveřejněn výnos ministerstva kultu a vyučování o nových reformních typech středních škol, žádala městská rada v Turnově dne 18. srpna 1908 zemskou školní radu, aby v Turnově byla zřízena střední škola moderního reformního typu — tedy reformní reálné gymnasium. Uplynul srpen r. 1908 a o zřízení střední školy v Turnově nebylo dosud ani slechu. Nervozita a nejistota se vrátily. Městská rada se dotazuje telegraficky ministra Práška, co se děje. Ministr odpověděl, že na jeho ostré zakročení byl akt 4. září vyřízen v ministerstvu financí a téhož dne ministerstvem školství předložen kabinetní kanceláři. Zároveň radil městské radě, aby soukromě (bez vší závaznosti) připravila zápis. Tento provizorní zápis byl povolen ministerstvem na intervenci dr. Čelakovského. Potom byl posílán telegram za telegramem, ale rozhodnutí nepřicházelo. Rodiče byli znepokojeni. Napětí trvalo do 15. září, kdy konečně přišlo rozhodnutí. Reálka byla tedy povolena. Městská rada posílá vděčné přípisy všem, kteří se o zřízení střední školy zasloužili. Ještě v tomto roce uzavřela obec formální smlouvu se státem. Tato smlouva, datovaná dnem 13. září 1908, ustanovovala mimo jiné: Obec Turnov jest povinna veškeré pro tento ústav toho kterého času potřebné místnosti trvale a bezplatně opatřiti, tudíž toho času novou školní budovu na stavebním místě c.k. ministerstvem záležitostí duchovních a vyučování úplně způsobilým uznaném dle plánů tímto ministerstvem schválených zříditi. Tato budova musí při nejmenším následující místnosti obsahovati: 11 učeben, exhortní síň s výklenkem pro oltář, 3 kreslírny s potřebnými kabinety, 1 síň pro modelování, 1 učební síň pro fyziku s fyzikálním kabinetem a pracovnou, 1 učební síň pro chemii s chemickým kabinetem, 1 laboratoř pro učitele a 1 laboratoř pro žáky, 1 přírodopisný kabinet s pracovnou, 1 zeměpisný kabinet, 1 knihovnu učitelkou, 1 knihovnu žákovskou, ředitelnu s předsíní, sborovnu, přiměřeně prostornou tělocvičnu (20 m × 10 m) s pokojem pro učitele a šatnou pro žáky, byt pro ředitele a byt pro školníka, konečně potřebné sklepy a půdy. Dále musí budova ta s hřištěm pro žactvo reálky, jakož i botanickou zahradou spojena býti. Obec Turnov jest povinna školní budovu dle ustanovení

bodů II této smlouvy zřízenou s pozemkem stavebním, hřištěm a botanickou zahradou nejpozději během 3 roků od doby otevření I. třídy, tj. koncem srpna 1911 c.k. eráru k neobmezenému a bezplatnému užívání pro ústav bez břemen odevzdati a pro zmíněný účel trvale přenechati, jakož i budovu tuto a všechny její místnosti, hřiště a botanickou zahradu na útraty obecní vždy v dobrém stavu udržovati. Tolik Václav Novák.

Prozatímní zápis do I. třídy státní reálky

konati se bude na základě telefonického zmocnění z ministerstva krajanství
v pondělí dne 14. září t. r. dopoledne, na městském úřadě.

Městská rada v Turnově dne 12. září 1908.

Naměstek starosty města
M. Hořátko.

První přijímací zkoušky se konaly 17. a 18. září a bylo přijato 76 žáků, kteří byli později rozděleni do dvou poboček. Zatímním správcem ústavu byl jmenován František Hoffmann, výtečný přírodovědec, jemuž připadl čestný úkol položit základy tradice nové střední školy. Slavné první „Veni sancte“ podle tehdejšího obyčeje se konalo pro žáky i profesory v sobotu 19. září v kostele sv. Mikuláše. A vyučovat se počalo až v pondělí 21. září ve vypůjčených učebnách měšťanské školy. Teprve o měsíc později přešla reálka do obecné budovy čp. 5, kdysi zvané „Babylon“, která se jí stala útlukem plných 22 roků. Reálka v této budově byla umístěna ve druhém patře, kde zabrala 4 místnosti: ředitelnu, sborovnu a dvě učebny. Přízemí a první patro držela odborná škola pro zlatnictví, broušení a rytí kamenů. V prvním školním roce na škole vyučovali František Hoffmann, který byl v listopadu 1908 jmenován ředitelem ústavu, dále Josef Kopal z Bělé, Theodor Funk a katecheta P. Josef Švec. Zpěvu vyučoval ředitel kůru Josef Kuhn. Vždy v první den vyučování se předčítal tištěný „Řád disciplinární — kázeňský — středních škol čes-

kých“, který si musil každý žák zakoupit. Obsahoval 41 paragrafů, v nichž bylo shrnuto vše, co žák smí, a hlavně co nesmí dělat. Vydával jej c.k. školní knihosklad. Jeden z nejkrásnějších paragrafů zněl: Plody ducha svého u veřejnost podávati není žákům bez přivolení sboru učitelského dovoleno. V polovině srpna 1910 zemřel první ředitel ústavu František Hoffmann a na jeho místo přišel nový ředitel Jan Matoušek. Soupis jmen vyučujících profesorů od dob nejstarších až po přítomnost uvádí zvláštní připojený seznam. Celý večer by nestačil k vyprávění vzpomínek na učitele našich mladých studentských časů prožitých ještě na turnovské reálce. Při rozdávání vysvědčení 29. června 1914 přišla na ústav zpráva o zavraždění Ferdinanda d'Este a jeho manželky v Sarajevu. Klidný vývoj ústavu přerušila světová válka, která vypukla 26. července 1914. V celé školní budově reálky bylo již 28. července ubytováno vojsko a zůstalo v ní až do 4. listopadu. Vyučovat se toho roku začalo až 8. listopadu. Na konci tohoto školního roku se konaly první maturity — či, jak se tenkrát říkalo, „zkoušky dospělosti“ — za předsednictví rady Jindřicha Metelky. Třídním této 7. třídy byl známý profesor Josef Jeřábek, horlivý pracovník ve výtvarné lidovýchově. Zkouškám se podrobilo 31 žáků septimy. Jen Bohumil Kos z Chlumku padl před zkouškami 19. března 1915 u Gorlice. Z prvních maturantů v Turnově a okolí žijí Bohuslav Finke, Jaroslav Jiránek a Ing. Jaroslav Vlček. Po čtyřech letech světové války přišel mír a osvobození. Přebrot zastihl školu v době chřipkové epidemie, ale většina starších žáků vstoupila do „Studentské legie Studentstva turnovského“. O deset let později na jaře 1929 bylo započato s výstavbou nové školní budovy na Výšince. Stavba probíhala velmi rychle, takže už následující školní rok byl zahájen v této výstavné budově! Oficiální otevření na přání města nebylo. Zato ve dnech 20. — 21. září toho roku „Studentstvo turnovské“ uspořádalo sjezd bývalých i nynížích profesorů a žáků ústavu. Sjezdu i slavnosti se zúčastnil celý ústav i zástupci středních škol z měst sousedních. 1. září 1931 se ujal řízení reálky nový, již třetí ředitel Jiří Tureček, někdejší suplující profesor zdejšího ústavu. Ve školním roce 1932—33 oslavila škola první čtvrtstoletí svého trvání. Při té příležitosti vydala krásný devadesátistránkový „Alma-

nach“ s bohatým obsahem a četnými ilustracemi. Na podzim 1933 byla reálka přeměněna v reálné gymnasium. Za okupace delší čas sloužila celá budova jako vojenský lazaret. V této těžké době a ve dnech Květnové revoluce obětovali své životy za naši svobodu tito profesori a žáci: *Dr. Vladimír Veselý, Jaroslav Čumpelík, Dr. Václav Mánek, Dr. Ing. Erich Budlovský, Helena Epsteinová, Pavel Homola, Jiří Horák, František Hořák, Jiří Lederer, Karel Michal, Josef Ortlík, Josef Pelant, Jan Štastný, Dr. Ing. Jiří Vondrák a Dr. Václav Vysůček.* Po roce 1945 stáli v čele ústavu zpočátku prozatímní správci — až do r. 1950, kdy se ředitelem školy stává vynikající teoretik Karel Ransdorf. V roce 1948 byla škola změněna na čtyřleté gymnasium, které v roce 1953 splynulo s III. základní devítiletkou jako jedenáctiletá (a od r. 1960 dvanáctiletá) střední škola. Ve dnech 27.—29. června 1958 se konala oslava padesátiletého trvání turnovského ústavu spojená se sjezdem bývalých žáků. Kromě divadla, krásného přátelského večera v Sokolovně byla v rámci oslav výstava s památkami na bývalou reálku, na činnost „Studentstva turnovského“. Třetí oddíl výstavy tvořili literární, vědecké a umělecké práce bývalých žáků školy. Naše letošní ročenka přináší stať profesorky J. Jiskrové jako první pokus o stručný přehled významnějších absolventů ústavu. Rádi bychom jej dále doplňovali a prohlubovali. Nezapomeňte nás proto informovat — a také přímo turnovské muzeum, které činnost našich abiturientů sleduje a shromažďuje veškerá jejich data, práce i památky. Budeme vděčni za vaši spolupráci. Roku 1963 došlo ve vývoji turnovské střední školy k další změně, když se ústav rozdělil na III. základní devítiletku a střední všeobecně vzdělávací školu pod samostatnými správami. Toho roku v září se konala studentská slavnost k 55. výročí založení střední školy v Turnově, která byla rozšířena o vzpomínku na 95 let působení Studentstva turnovského. O práci vykonané na škole v posledních letech přináší naše ročenka samostatnou stať — stejně tak jako k dovršenému století bohaté veřejné činnosti turnovských studentů. Přáli bychom si, aby naše střední škola měla pro svůj další rozvoj rok od roku příznivější podmínky a aby její profesori a studenti i nadále stáli v popředí kulturní i společenské činnosti v našem městě.

Přišel ze Zábřehu na Moravě do Prahy studovat slovanskou a románskou filologii a patřil k mým nejlepším žákům. Vynikal v semináři ostrovtipem a kombinačním umem. Řešil s oblibou nejtěžší všední otázky. Uhadl bezpečně autory podle slohu a techniky a zvláště se pokoušel odhalit záhadu kolem Roberta Davida. Kroužil tu kolem Mahena, Nezvala, Fischera a i kolem mladého posluchače semináře Drdy. Podezíral jej také z možného autorství. Na jeho přání uložil jsem právě Drdovi, aby tu spolupátral a aby o svých výsledcích v semináři referoval. Drda nejmenoval sice, koho myslí jako autora, ale vyšetřoval zejména kulturní obzor Roberta Davida a odkrýval jeho zájmové stopy, což bylo velmi zajímavé, ale nedovedlo přece jen ke konečnému výsledku, kdo jest autorem. Právě Drdův výklad utvrdil Veselého, že se mýlil, a soustředil pozornost zase k Fischerovi, jenž autorem skutečně byl, jak ukázala jeho pozůstalost. Velmi rád se obíral Veselý i slohem jednotlivých literárních směrů a zajímal se, jaký obraz a výraz si vynutila jednotlivá doba. Mnoho se zabýval i metodou. Byl však syntetikem, metody kombinoval. Badatelský zájem vrhl i na máchovské stopy v naší literatuře. Studoval je tematicky, typově i formálně a z jejich soustavného a nepřerванного množství usuzoval, že Máchá je opravdu základní a stále znělý akord naší poezie. Pro svou státní práci a pro svou disertaci soustředil zájem na Jana Čepa a podal tu studii skutečně objevnou. Měla vyjít i tiskem, zabránila tomu jen válka. Z kritiků věnoval badatelskou pozornost Jindřichu Vodákovi. Jeho vlivem začal se obracet i k divadlu. Byl po doktorátu i nějaký čas lektorem Vinohradského divadla a referentem o divadle v několika listech. Vloha i píle předurčovaly Veselého k akademické dráze, ale Veselý náhle zkřížoval směr zájmů a odešel po profesorské zkoušce na střední školu. Zdálo se mu, že jest zapotřebí uvědoměných lidí pro naše pohraničí, tam že bude rozhodován náš osud a tam že musí býti zaraženy piloty pro severní příval, jehož hukot z daleka již slyšel. Vyvolil si Hlučínsko a chtěl získati pro nás hlavně Hlučín. Přišel tam tři roky před válkou a našel tam nezoranou novinu. Žasl, jak jest obyvatelstvo k naší myšlence ještě cizí, ale radoval se, že mládež již začíná býti naše a že přece snad tuto otázku zdoláme. Litoval jen, že pro toto území nebyli voleni naši nejlepší lidé a že proud naší turistiky sem nenamířil dosti usilovně, abychom všemi prostředky vtiskli v toto území kus své duše. Hlučínský problém pokládal za nerozřešený a viděl v něm naši asi-

Vladimír
Veselý

milační slabinu. Smysl pro Březinu odvedl jej z Hlučína do Moravských Budějovic. Nemohl si dosti vynachválit tamní mladé lidi. Pracovalo se mu s nimi skvěle a mezi nimi objevil si učitelské kouzlo a hluboké uspokojení člověka, jenž přišel rozdávat ducha i srdce proto, aby podarovaní rostli duchem i srdcem. V tamní oktávě konal Veselý i jakýsi literárně historický seminář. Měl požitek, jak se mu tu dobře experimentovalo a jak k němu studenti přilnuli. Tato práce se mu líbila tak, že přestal pomýšlet na návrat do Prahy a na akademickou dráhu. Měl tu studenty i město v ruce sám, vtisk své duše znamenal tu pronikavěji, než by to bylo možné v Praze a na universitě, kde se vlivy kříží. Chtěl setrvati na venkově a svítiti kraji a malému městu světlem své duše. Zazdalo se mu, že národ stojí především na venkovském lidu a že si tento lid přímo vyžaduje naši duchovní decentralizaci, odtok předních duchovních sil z kulturních center na okrajové oblasti. Byl tu záměrným regionalistou, pěstovat regionalismus znamenalo mu uvědomovati kraje co nejlépe a živiti je hospodářsky i kulturně co nejvýživněji a nejvybraněji. Proto již jako student zval do svého rodiště na extense své profesory a ukazoval jim s pýchou, jak samostatnost národa Zábřeh povznesla a jak toto Žerotínovo město národním uvolněným dechem rozkvetlo. Jeho ztráty za okupace těžce želel a s hrůzou vykládal, jak při svých tajných návštěvách shledal domov rychle národně upadat. Báł se tohoto osudu pro celou Moravu a pro celé Čechy a všemožně zbrojil a mobilizoval tu k odporu. Když nás Němci zabrali, Veselý se ocitl najednou v Čechách, v Turnově. Chválil si pokrokovost a národní uvědomělost tamních občanů a gymnasistů, snažil se zabrániti tomu, aby Němci nějak narušili našeho mladého ducha. Ve svých výkladech dovedl mluvití náznakově tak účinně, že nenávisť k vetřelému nepříteli se denně stupňovala. Veselý ocitl se najednou v čele protiněmeckého hnutí, jež bouřilo na Turnovsku i po dědinách a uhnízdilo se hlavně kolem Kozákova. Kdykoliv přijel do Prahy, vykládal, kterak jest Turnovsko nezmožitelno, protiněmecký duch jest tam na bdělé stráž. Staral se o to i mimo školu veřejnými přednáškami a i extensemi. Hodil se mu k tomu Nerudův jubilejní rok. Padesát let po své smrti připadal mu Neruda nejvhodnější maskou, pod níž je možno bojovat proti Němcům o národ a bouřiti město i okolí, aby nepovolalo, nedalo se zcizit, národ nesmí chátrati a hynouti, národ nám nelze „přežiti“. Veselý vyrostl tu v krajového bojovníka a proroka,

jenž znova hrozil vysoko vztyčenou rukou a nenávisťně planoucím okem, aby se nepřítel neodvažoval dotýkat se našich svatých duchovních osnov. Nadšený Moravan splynul tu s podzemím revolučním duchem Turnovska, stal se jeho symbolickým výrazem a zanedlouho i jednou z jeho prvních obětí. Němci vytušili dobře, kdo tu přišel ve Veselém z Moravských Budějovic do Turnova. Vyslali inspektora Wenera, aby právě tu Veselého stopoval a zjistil. Veselý snesl s výsměšnou ironií jeho násilnickou inspekci. Nedalo se mu nic vytknout, ale Werner se přesvědčil, že stanul tváří v tvář neústupnému a duchovně mocnému nepříteli, opřenému o mládež a o lid. Osvědčil právě před mladými lidmi a před ním pevnou povahu i logiku smýšlení a projevu v kritickém okamžiku. Mravně to Veselý na inspektorovi vyhrál, ale vzbudil v něm nepřátelství na život a na smrt a touhu po pomstě. Proto musil najednou opustit Turnovsko a odejít do Jičína, aby tam byl sledován gestapem přímo. I tam konal Veselý skvěle svou školskou a národní povinnost a i tam pronikl do srdce svých studentů i do podzemního hnutí. Tam ho však Němci již dostihli, zatkli, uvěznilo a v heydrichovském běsnění utratili. Sám jsem tehdy zmizel z Prahy do Kdyně a tam jsem zvěděl srdceryvnou zprávu, že byl zastřelen Dr. Vladimír Veselý, můj nejnadanější a nejvěrnější žák, „protože schvaloval atentát na Heydricha“. Werner ukojil tak svou mstu. Nesnesl, aby se mu někdo mohl smát s pohrdáním před žáky pod tak dovednou maskou, že při tom vyhlížel nevinně. Veselý zmizel v propadlišti zlého času, ale jeho podoba uvízla v našich očích navždy. Tento mladý a krásně vzrostlý muž, blondýn s hlubokým zářivým okem, s ironickým úsměvem kolem úst, chytrého a dobráckého pohledu, s melodickým, ironicky kadencovaným hlasem, se vzrušivou gestikulací rukou, byl nezapomenutelný každému, kdo se s ním kdy setkal. V hlavě mu jiskřily nápady a postřehy, byl stále v jamkési dramatickém varu myšlenek a osnov, ve střehu i v útoku vůči mluvícímu posluchači. Dovedl strhávat duchem i slovem, uměl mladé lidi vésti. Snad proto musel býti utracen, protože odbojně vedl mládež na Turnovsku i na Jičínsku, byl duchovním předzvěstovatelem jejího odboje a partyzánství. Svůj konec tušil. Přišel ke mně aspoň jeho známý z Jičína vyříditi mně jeho snad poslední pozdrav. Měl prý v posledních dnech na svobodě pocítit, že se snáší soumrak i nad jeho hlavou. Tušil dobře. Ve Veselém byl nám utracen jeden z nejnadanějších synů národa.

Všestranné a hluboké odborné vzdělání předurčovalo jej k vysokoškolské dráze. V posledních měsících Veselý na ni i myslil a začal pracovat docela i o habilitační práci K. M. Čapek-Chod. Jeho ostře národně zaostřené citění, zmocněné českoněmeckými spory v Zábřehu, bylo by jej postavilo jistě doprostřed služby nově osvobozenému národu. Jeho sociální citění a sklon ke komunismu by ho byly povolaly k vedoucím úkolům dnešní mládeže při zajišťování výhod dobytých revolucí a válkou. Kamkoliv pohlédnu, schází nám všude tento vzácný duch a cílevědomá, odvážná a neústupná vůle. Byly by nám donesly do dnešních počinů mnoho činorodého kvasu. Byl by vykonal mnoho dnes potřebného i na našem pohraničí a i za ním, pracoval by jmenovitě i pro Lužické Srbsko i pro Kladsko, v němž nalézal s námi plno souvislostí. Myslil jsem na to hlavně po květnové revoluci, když jsem procházel Turnovem, když jsem obhlížel úkryty partyzánů a ile-

gálních bojovníků i když jsem navštívil Jičín a jeho okolí se stopami těch, kdo naposled s Veselým spolupracovali, kdo ho truchlivě vzpomínali a horoucně postrádali. Z Turnovska i z Jičínska zvedá se mně v mysli ustavičně nezapomenutelný zjev Vladimíra Veselého. Ztratili jsme v něm více, než dovedeme vypovědět, a děkujeme mu za více, než vytušilo o něm jeho okolí. Byl z těch, kdo jednali jakoby samozřejmě a dovedli o všem mlčet. Sloužit vlasti, národu, člověku, vědě a umění byla mu tak samozřejmá činnost jako život sám. Je škoda, že právě on musil skončit tak potupně cizí násilnou rukou. Ale skončil jistě jako hrdina, s děsně ironickým pošklebkem a s grimasou, z níž na kata sršela jistě jen hrůza. Bylo v ní jistě všechno opovržení k nepříteli a všechna nezdolatelná láska k domovině, jaké byl schopen právě jen nezapomenutelný dr. Vladimír Veselý.

UNIV. PROF. PHDR. ALBERT PRAŽÁK

Už si nepamatuji jména těch, kteří se mnou prožívali osudnou vyučovací hodinu v turnovském reálném gymnasiu dne 15. března roku 1939. Ale rozhodně nezapomenu nikdy na zvláštní atmosféru, která sklíčila nás všechny, kteří jsme se shromáždili v suterénu budovy, určeném pro speciální předměty. Bylo se mnou v učebně hudební výchovy na čtyřicet terciánů nebo kvartánů, s jistotou nemohu určit třídu.

Začátek hodiny byl ještě docela normální, jen nás všechny prostupovala stísněná úzkost, neboť na cestě do školy jsme již potkávali nacistické útvary na pochodu ulicemi do kasáren. A nyní najednou se ozval hřmot okovaných bot přímo za dveřmi, štěkavé rozkazy, řinčení kovu zbraní — nacisté bezostyšně zajímali prostor tělocvičny s drzou samozřejmostí okupantů. Chlapci seděli v lavicích bez hnutí, bledí, vážní, zasažení tragikou této chvíle. Díval jsem se postupně na každého z nich a uvědomoval si, že všechny nás ochromuje strach. Ve všech nás přímo cosi volalo, aby se nás někdo ujal. Stál jsem před nimi již několik let, učil jsem je, oni mne poslouchali, oni mi důvěřovali, oni i v této hodině se ke mně upínali ve svém zmatku. Ale ve mně byl stejný strach, jaký byl v nich. V bezradnosti

jsem vstal a bez vyzvání vstala se mnou celá třída. Úzkost zůstávala s námi. „Moji mladí přátelé . . .“ hledal jsem těžce výraz i hlas. Slovo nás osvobozovalo z němoty strachu, i když zaznívalo v hřmotu nacistických šlápot. A pak už bylo všechno prosté. Zbavoval jsem své žáky povinností, aby věřili všemu, co snad jim bude musit škola říkat pod hrozbou násilí. Připomínal jsem jim, že musí nyní bedlivě rozhodovat o významu každého faktu a opírat se o zkušenost, kterou jim dalo období, kdy chápali pojem svobody. Nabádal jsem sám sebe i mladé chlapce, abychom neklesali, abychom se vraceli společně k pramenům jistoty a víry v budoucnost. Potom se ozvali i oni prostřednictvím písně. Prošli jsme v hodině vývojem české hudby od prvních chorálů k bojovnému zpěvu husitskému až k dojmavé písni z československé hymny. Píseň nás společně zbavila i napětí. Nejkrásnější byl odchod ze třídy po zvonění. Klidně, ukázněně, bez nejmenšího projevu zájmu procházela celá třída okolo nacistických vojáků, jako by tu nebyli. Jejich oči byly už zahleděny do budoucnosti na to, co nás očekává, co nám připomněl hlas společné písně. Jediný z chlapců v dalších letech nezklamal.

JAN KNOB

POSLEDNÍ *svobodná* HODINA

SEZNAM PROFESORŮ A UČITELŮ kteří působili na střední škole v Turnově

Za 60 let existence školy stálo v čele ústavu 9 ředitelů a působil na škole 198 profesorů a učitelů včetně externích. Profesori a učitelé jiných škol, kteří na naší škole vyučovali pouze v části svého úvazku, jsou v textu označeni hvězdičkou. Jména osob dosud působících na ústavě označujeme čtverečkem. Předměty aprobace jsou označeny těmito zkratkami; čeština-Č, ruština-R, němčina-N, angličtina-A, francouzština-Fr, latina-L, matematika-M, deskriptivní geometrie-G, fyzika-F, chemie Ch, biologie-Bi, filosofie-Ph, dějepis-D, zeměpis-Z, tělesná výchova Tv, hudební výchova-Hv, výtvarná výchova-Vv, základy výroby-ZV, řečtina-Ř. Aprobace pro nižší stupeň školy je uvedena týmiž písmeny malými.

ředitelé

- 1 FRANTIŠEK HOFFMAN 1908/1911
RUDOLF FETTER 1911/1912
zatímní správce
- 2 JAN MATOUŠEK 1911/1931
TOMÁŠ AUGUSTIN 1931
zatímní správce
- 3 JIŘÍ TUREČEK 1931/1935
- 4 JAROSLAV VOLF 1936/1941
JAN HEJN 1941
zatímní správce
EMIL JEŽEK 1941/1942
zatímní správce
- 5 BOHUMIL DUŠEK
zatímní správce 1942/1943
ředitel 1943/1945
JOSEF RYNEŠ 1945/1948
zatímní správce
JOSEF PAUR 1948
zatímní správce
JOSEF RUDOLF 1949
zatímní správce
- 6 KAREL RANSDORF
zatímní správce 1949/1950
ředitel 1950/1954
- 7 JAROSLAV MÜLLER 1954/1957
- 8 FRANTIŠEK VAVŘICH 1957/1963
- 9 JAROMÍR HORÁČEK 1963/1968

profesorský sbor

- 1 FRANTIŠEK HOFFMAN Bi, m, f, 1908/1911
ředitel
- 2 JOSEF KOPAL D, Z 1908/1909 a 1914/1928
- 3 THEODOR FUNKL M, G 1908/1910
- 4 RUDOLF FETTER Vv 1909/1913

- 5 Dr. JOSEF BUCHAR D, Z, 1909/1914
- 6 JOSEF VÍŠEK Č, N 1908/1909
- 7 JIŘÍ TUREČEK Fr, N 1909/1912
pak jako ředitel 1931/1936
- 8 JOSEF JEŘÁBEK M, G 1910/1919
- 9 Dr. JAN KONRÁD Č, Fr 1910/1920
- 10 P. JOSEF ŠVEC Nb kat. 1910/1925
- 11 FRANTIŠEK FOTT Ch, m, f 1910/1911
- 12 FRANTIŠEK ŠOLC Fr, N 1910/1913 a 1925/1941
- 13 JAN MATOUŠEK Bi, m, f
jako ředitel 1911/1931
- 14 Ing. JOSEF VESELÝ Ch, m, f 1911/1938
- 15 VÁCLAV ČERNÝ Vv, m, g 1911/1913 a 1918/1920
- 16 JAROSLAV HOFMAN Č, N 1911/1913
- 17 Dr. FRANTIŠEK KOZA M, F 1911/1912
- 18 VRATISLAV LOM Tv, Z 1911/1919
- 19 Dr. VÁCLAV MAULE Bi, Z 1911/1919
- 20 ANTONÍN HALADA M, F, 1912/1939
- 21 FRANTIŠEK PAVLÍČEK Č, N 1912/1913
- 22 JAN ŠVAMBERK, Fr, N 1912/1937
- 23 PRAVOSLAV KOTÍK Vv, m, g 1912/1914
- 24 JOSEF CEFFL M, F 1912/1919
- 25 JULIUS PAULUS Fr, N 1913/1941 a 1945/1949
- 26 VÁCLAV HODÍK Vv 1913/1938
- 27 Dr. DOMINIK STRÍBRNÝ Č, N 1913/1920
- 28 JULIAN VOBOŘIL Č, N 1913/1941
- 29 Dr. ANTONÍN BASL D, Z 1914/1919
- 30 FRANTIŠEK POLÍVKA Ch, m, f 1914/1915
- 31 Dr. FRANTIŠEK BARTOŠ D, Z 1914
- 32 VOJTĚCH PLÍVA Fr, N 1913/1914
- 33 TOMÁŠ AUGUSTIN M, G 1914/1939 a 1948/1951
- 34 VÁCLAV ELIÁŠEK Tv 1914/1920
- 35 P. EMANUEL PEROUTKA Nb kat. 1915
- 36 Dr. FRANTIŠEK SCHUSTER Bi, ch, f 1914/1918
- 37 FRANTIŠEK BENEŠ Č, Fr 1916/1917
- 38 ANTONÍN FILIP L, N 1916/1919
- 39 KAREL DAŇHELKA D, Z 1916/1941
- 40 JOSEF HOLUBÁŘ M, G 1917/1918 a 1921/1936

- 41 KAREL DUFEK Č, N 1919/1922 a 1925/1949
42 VÁCLAV FOTR-JENŠOVSKÝ D, Z 1919 a 1938/1950
43 JAN KROUPA M, G 1919/1921
44 BEDŘICH MÍL D, Z 1919/1923
45 JOSEF PUNČOCHÁŘ Bi, f, z 1919/1922
46 Dr. BARTOLOMĚJ VÍTA Č, N 1920/1921
47 VÁCLAV JIRÁČEK Č, N 1920/1925
48 ANTONÍN KAFKA Vv, m, g 1920/1922
49 JAROSLAV CHLOUPEK Ch, m, f 1921
50 KAREL HAVLÍČEK Tv 1921/1924
51 JAN KUBIŠTA Č, Fr 1921/1925
52 JOSEF KOČÁREK Ch, m, f 1921
53 FRANTIŠEK JIRÁSKO Č, N 1921/1928
54 BOHUSLAV ŘEHÁK Bi, z, f 1922/1923
55 JAN STRAKA Vv 1922/1923
56 EUGEN KNAP Č, Fr 1918/1923
57 ZDENĚK JUNA Vv 1923/1925
58 BOHUMIL MLÁDEK D, Z 1923/1925
59 ANTONÍN WURM Bi, m, f 1923
60 JOSEF VÁLEK Ch, Bi 1924/1925
61 RNDr. FERDINAND DIVIŠ Bi, Z 1924/1925
62 IRENA VOBORNÍKOVÁ M, G 1924/1925
63 JAROSLAV TINKL Bi, ch, f 1925/1939
64 BOHUMIL SLAVÍK M, G 1925/1926
65 JAROSLAV BLAŽEK Bi, Z 1926
66 KAREL PROCHÁZKA Vv, m, g 1927
67 EMILIE SEKERKOVÁ Bi, Z 1927/1928
68 FRANTIŠEK TOUŠEK Č, N 1930
69 JAN KRUML Č, N 1930/1931
70 JAN ŠVÁB D, Z, n 1931/1932
71 JOSEF KOŽENÝ Č, Fr 1931/1932
72 VLADIMÍR HANÁK Z, Tv 1931/1932
73 FERDINAND MAZAL Z, Tv 1932
74 RNDr. JAN MACHOVEC Z, Tv 1932/1933
75 VÁCLAV NOVÁK Č, Fr 1932/1933
76 JIŘÍ SEIFERT Z, Tv 1933/1943 a 1945/1947
77 JAN ČERNÝ Nb čsl. 1921/1944
78 P. PAVEL MARÁŠEK Nb kat. 1929/1938
79 JAN KNOB Hv 1929/1942
80 FRANTIŠEK KROTIL Nb čsl. 1933/1945
81 JANA KYNČILOVÁ-PAŘÍZKOVÁ Č, Fr 1933/1935
82 JINDŘICH SCHENK M 1933/1934
83 MIROSLAV KRUPAŘ D, Z 1934/1935
84 JAN RICHTER Č, L 1934/1939
85 JAROSLAV VOLF M, G 1935/1941 a 1945/1949 jako ředitel 1936/1941
86 BARBORA KOBESOVÁ Č, Fr 1935/1937
87 ALOIS ADAMUS Č, Z, D 1935/1938
88 JAN HEJN Ph, L, r 1935/1950
89 PAVEL GLOS Nb Jednoty bratrské 1936/1943 a 1945/1948
90 Dr. BOHUSLAV VÁCLAVÍK D, Z 1936/1941 a 1945
91 ANTONIE ŽLÁBKOVÁ Č 1937
92 ZDEŇKA KŘIVANCOVÁ D, L 1936/1937 a 1939/1941
93 JOSEF POUR M, G 1936/1943 a 1945/1948
94 KAREL ŠINDELÁŘ Č 1936/1937
95 JIŘINA AUGUSTINOVÁ N, Fr, A, R 1937/1941 1943/1945 a 1949/1951
96 JAN CHOURA Vv, m, g 1937/1954
97 ZDENKA VANDASOVÁ Č, Fr 1937/1939
98 FRANTIŠEK UŽDIL Č 1937/1938
99 JOSEF VONDRÁK Č, L 1937/1938
100 EMANUEL SOBIŠEK Č, L 1937/1950
101 EDUARD RICHTA Nb kat. 1938/1939
102 STANISLAV BALCAR L, Ř 1938/1940
103 JOSEF ERBAN D, Z 1938/1939
104 ALOIS ŠEDIVÝ M, F 1938/1941
105 LUDMILA ZPĚVÁKOVÁ Bi, Z 1938/1940
106 JOSEF RUDOLF Tv, Z 1939/1953 a 1958/1965
107 Dr. ANNA PATZOVÁ N, Fr 1938/1943
108 HEDVIKA HANUŠOVÁ 1938
109 OLDŘIŠKA ŠTURMOVÁ-KRAUSOVÁ Tv 1938/1939
110 VÁCLAV ZÁVESKÝ M 1938/1939
111 FRANTIŠEK HANUŠ Č, L 1938/1948
112 JAROSLAV KLOUČEK Fr, N 1938/1949
113 P. JOSEF ROŠTEJNSKÝ Nb kat 1938/1939
114 Dr. JAROMÍR ŠPAČEK CH, m 1938/1945
115 JAROSLAV BRODSKÝ 1938/1939
116 JOSEF PAŘÍK 1938/1939
117 JARMILA PŘIBYLOVÁ L 1939
118 Dr. KAREL LISLER Nb kat. 1939/1942
119 VÁCLAV PELANT M, F 1939/1941 a 1946/1953
120 Dr. CYRIL URSINY Bi Ch 1939/1945
121 VINCENC MARŠÁLEK M, Tv 1939/1967, 1967/1968 jako důchodce
122 Dr. VLASTIMILA LINKOVÁ Tv, Z 1939/1942
123 Dr. VÁCLAV MÁNEK M, F 1939/1941
124 JAROSLAV ČUMPELÍK Č, Fr 1939/1940
125 LUDMILA PELECHOVÁ-KOUDELKOVÁ Bi, Ch 1940/1941 a 1957/1960
126 STANISLAV MACKOVÍK Č, Ph, n 1941/1944 a 1947
127 MIROSLAV ZIKMUND D, Z 1941/1950
128 Dr. FRANTIŠEK ŽÍDEK Č, Fr, R 1941/1952
129 JAROSLAV ŠÍR M, F 1941/1942
130 Dr. VLADIMÍR VESELÝ Č 1941/1942
131 BOŽENA BRADOVÁ Č, Fr 1941/1943
132 JAN SÝKORA M, F 1941/1947
133 BOHUMIL DUŠEK N, Č 1942/1945 jako ředitel 1943/1945
134 EMIL JEŽEK Bi, Z 1941/1943 a 1945
135 LUDVÍK NĚMEC Nb kat. 1942/1945

- 136 KAREL KNOP Hv 1942/1943 a 1945/1949
 137 OLDŘICH JOŠT N, Tv 1942/1945
 138 FRANTIŠEK PROKEŠ Tv, M 1943/1944
 139 JOSEF RYNEŠ D, Z 1943/1948
 140 Ing. LUDVÍK NOVÁK Ch, F 1943/1945
 141 EMILIE RITTEROVÁ Bi, Z 1944/1953
 142 VÁCLAV RITTER Č, N 1944/1948
 143 BOHUMIL KOŠÁBEK M 1944/1945
 144 KATEŘINA ŠABATOVÁ r 1945/1947
 145 EDUARD CHOC Bi, f 1945/1946
 146 P. JOSEF HONZÍK Nb kat. 1945/1946
 147 KAMIL ZAKOUŘIL m, g 1945/1949
 148 JAROSLAV STANĚK Nb čsl. 1945/1948
 149 JOSEF ŠIMEK Ch, m, f 1945/1950
 150 MARIE RŮŽKOVÁ Fr, A 1946/1948
 151 JAROSLAV MÜLLER Ch, m, f 1946/1948
 a 1953/1962, jako ředitel 1954/1957
 152 P. JAN POHL Nb kat. 1946/1947
 153 ■ FRANTIŠEK VALENTA N, A 1946/1948
 1957/1960 a 1963/1964 profesor SEŠ Turnov
 a jako interní 1966/1968
 154 ANTONÍN BLAHA Nb kat. 1947/1949
 155 JOSEF VOLF L, Č 1948/1949
 156 JIŘÍ STÝBLO L, Č 1949
 157 MARIE VLACHÁ A, Tv 1948/1950
 158 MILOSLAV NEPIMACH R, A 1949/1950
 159 KAREL RANSDORF Č, Ph 1941/1954
 160 JAN ŽIDLICKÝ Č, L 1948/1959
 161 JIŘÍ HORÁK R, A 1950/1955
 162 RUDOLF ANDĚL D, Z 1950/1952
 163 ■ Dr. NAĎA ADAMOVÁ-SOUKUPOVÁ
 Tv, A, N 1950/1958 a 1964/1968
 164 JIŘÍ STÁREK Č, Ph 1950/1951
 165 Ing. STANISLAV HLAVÁČEK
 CH 1950/1953 profesor SEŠ v Turnově
 166 ■ JAROSLAVA JISKROVÁ-REINHARTOVÁ
 D, Z, N 1952/1968
 167 ■ JAROMÍR HORÁČEK Č, D 1953/1968
 jako ředitel 1963/1968
 168 OTAKAR FIALA *, č 1954
 učitel III. ZDŠ v Turnově
 169 EMIL HEJDUK st. * bi, zv 1953/1959
 učitel III. ZDŠ v Turnově
 170 MILOSLAV KOPAL * tv, zv 1953/1961
 a 1963/1966 učitel III. ZDŠ v Turnově
 171 KAREL HAVLÍČEK * f, ch, zv 1953/1962
 učitel III. ZDŠ v Turnově
 172 JAROSLAV PILAŘ * logika 1954/1957
 zástupce ředitele JŠŠ v Turnově
 173 ■ BŘETISLAV SKRBK M, F 1955/1968
 174 JIŘINA LAMAČOVÁ * z 1954/1957
 učitelka III. ZDŠ v Turnově
 175 MARIE KOSOVÁ * r 1955/1956
 učitelka III. ZDŠ v Turnově
 176 VLASTISLAV HNÍZDO Č, R 1955/1957
 177 ZDENĚK KŮRKA * předv. v., f, zv
 1956/1961 tehdy učitel, nyní ředitel
 III. ZDŠ v Turnově
 178 ■ VÍTĚZSLAV STARÝ D, R 1956/1968
 zástupce ředitele 1963/1968
 179 LADISLAV PETRNOUŠEK * m, vv
 1956/1957 učitel III. ZDŠ v Turnově
 180 LUDĚK ŠENFELD * bi 1956/1957
 učitel III. ZDŠ Turnov
 181 BOŽENA BROŽOVÁ * n, tv, vv 1956/1964
 učitelka III. ZDŠ v Turnově
 182 Ing. FRANTIŠEK ADAM * A 1957
 profesor SEŠ v Turnově
 183 ILONA ŠKALOUDOVÁ R, Č 1957/1960
 184 ■ LUDĚK REJHA M, F 1958/1968
 185 VLASTIMIL JON * zv 1959/1961
 učitel III. ZDŠ v Turnově
 186 ■ EMIL HEJDUK ml. Bi, Ch 1959/1968
 187 ■ MIROSLAV ŠPIKA Č, R 1960/1968
 188 ANNA HNYKOVÁ * tv 1961/1963
 učitelka III. ZDŠ v Turnově
 189 FRANTIŠEK VAVŘICH ov 1961/1963
 jako ředitel 1957/1963
 190 JAROSLAVA HYŠKOVÁ * Fr 1962/1965
 profesorka SEŠ v Turnově
 191 ■ LUDMILA MATOUŠOVÁ
 Bi, Ch 1962/1968
 192 KAREL ZAKOUŘIL Č, D 1963/1967
 193 ELIŠKA KUNCOVÁ Tv, Č 1963/1966
 194 ■ ANNA NOVOTNÁ * L 1965/1968
 profesorka SZŠ v Turnově
 195 ■ MIROSLAV SUCHARDA Bi, Ch 1966/1968
 196 LUDĚK SMUTNÝ M, F 1966/1967
 197 ■ LUDMILA CICHROVÁ M, Dg 1967/1968
 198 ■ MILOŠ KNEŘ Č, D 1967/1968

VÍTĚZSLAV STARÝ

PROFESORSKÝ
SBOR
v jubilejním
roce
1967/1968

- 1 JAROMÍR HORÁČEK *narozen 1924 v Jilemnici Č, D ředitel školy, vyučuje češtině*
- 2 VÍTĚZSLAV STARÝ *nar. 1929 v Trnavě nad Ter., USSR R, D zástupce ředitele, vyučuje ruštině*
- 3 PhDr. NADEŽDA ADAMOVÁ *narozená 1921 v Turnově Tv, A, N vyučuje tělesné výchově, angličtině, němčině a základům výroby*
- 4 LUDMILA CICHROVÁ *narozená 1940 v Turnově vyučuje matematice, deskriptivní geometrii a technickému kreslení*
- 5 EMIL HEJDUK *narozen 1936 v Praze Bi, Ch vyučuje chemii a biologii*
- 6 JAROSLAVA JISKROVÁ *narozená 1928 v Praze D, Z, N vyučuje zeměpisu a němčině*
- 7 MILOŠ KNEŘ *narozen 1943 v Ohrazenicích Č, D vyučuje češtině a dějepisu*
- 8 LUDMILA MATOUŠOVÁ *narozená 1934 ve Frýdštejně Bi, Ch vyučuje biologii, chemii, filosofii a základům výroby*
- 9 LUDĚK REJHA *narozen 1930 ve Čtveříně M, F vyučuje matematice, fyzice a základům výroby*
- 10 BŘETISLAV SKRBEK *narozen 1925 v Roztokách u Semil M, F vyučuje matematice, fyzice a základům výroby*
- 11 MIROSLAV SUCHARDA *narozen 1941 v Semilech Bi, Tv vyučuje biologii, tělesné výchově a psychologii*
- 12 MIROSLAV ŠPIKA *narozen 1924 ve Vysokém nad Jizerou Č, R vyučuje češtině a ruštině*
- 13 FRANTIŠEK VALENTA *narozen 1914 ve Vídni A, N vyučuje angličtině a němčině*
- 14 VINCENC MARŠÁLEK *narozen 1907 v Břešti u Kroměříže profesor v. v., vyučuje matematice*
- 15 ANNA NOVOTNÁ *narozená 1916 v Újezdě Svatojánském u Lázní Bělohradu profesorka střední zdravotní školy v Turnově vyučuje latině*

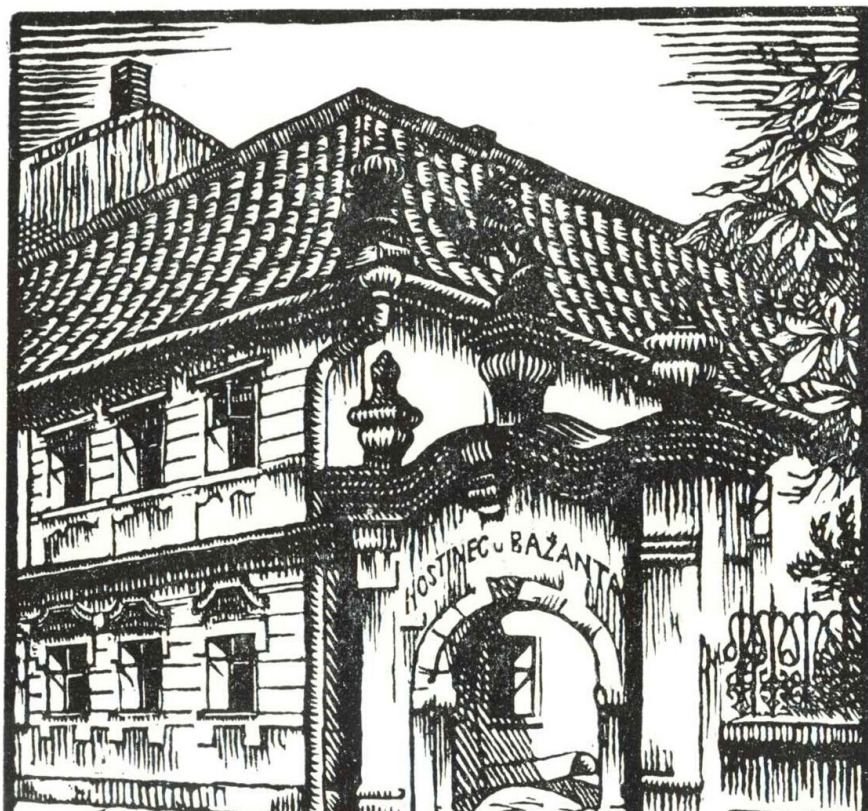

už soumrak modravý

KAREL ŠKODA

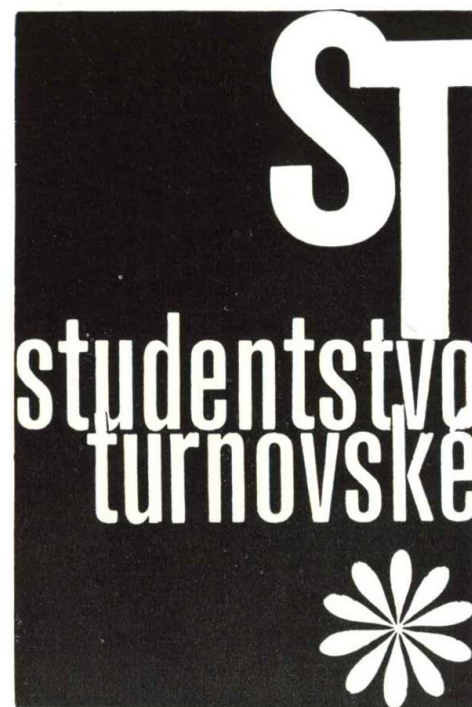
1896/1922

*Už soumrak modravý si sedal do táborů
na krajích lesů vzdorně mlčících
a stínů kolony kol táhly bez hovoru
do samot vzdálených a odlehlých.
Bělavá čela skal, v něž bila slova ozvěn,
se stopou jich na čelech rozrytých,
svítila mdle, jak zrak, jenž vášní nerozdechvěn
ukrývá stopy tužeb rozbitých.
V zálivu ticha vyplul nářek nočních ptáků
a rozbouřil je v příboj vzdušných vln.
V zakřiklých houštinách plál rozntícen žár zraků
pln nespoutaných sil a ohně pln.
Už první signál hvězd se kmital po obzoru
a lesů dech už šuměl z hluboka,
když z výprav vracela se duše beze vzdoru.
Noc táhla v dál, tak smutná, hluboká —*

Vzpomínáme-li letos stého výročí ustavení spolku „Studentstvo turnovské“, pak tím nikterak nevystihujeme celou bohatou činnost turnovských studentů. Ta totiž nezačala teprve oficiální přeměnou dávného volného studentského kroužku ve spolkové sdružení. Existují spolehlivé záznamy o studentské činnosti v našem městě již od začátku 19. století. Skutečností, že v r. 1923 jsme pořádali rozsáhlé jubilejní slavnosti „S.T.“, jimiž jsme slavili padesátiletí spolku, a skutečnost, že v r. 1968 vzpomínáme stého výročí je rozporná. Nicméně je na základě důkladného studia pramenů prokazatelné, že spolek byl ustaven v létě r. 1868 a že tudíž omyl výročí byl v r. 1923, kdy „S.T.“ bylo už 55 a nikoliv 50 roků staré.

Uvedený rozpor však nezmění nic na tom, co studenti v našem městě znamenali a co vykonali. Nejsm historik, ale vím, že práce studenty vykonaná by musila být přehlédnuta v poměrně obsáhlém díle, k němuž se ani v nejmenším nemůže rovnat tento příspěvek do ročenky, která je nadto určena jako jubilejní tisk pro šedesáté výročí střední školy. V muzeu Českého ráje v Turnově je uloženo sedm silných jednatelských knih „Studentstva turnovského“ a jsou tam i mnohé fotografie, diplomy a jiné památky. Tyto sbírky spolu se vzpomínkami dosud žijících starých a starších příslušníků „S.T.“ by se mohly stát pramenem pro studijní práci některého mladého historického pracovníka. Vždyť jde o činnost, která byla do ustavení spolku vpravdě probuzenecká. Ale i celé pozdější spolkové působení, jemuž bychom dnes řekli osvětové, neslo pečeť pokroku a lásky k národu a vlasti. Jen v největší stručnosti uvedu alespoň některé skutečnosti, které jsou i toho dokladem. Již v r. 1822 studenti v Turnově otvírali divadelní sál „U zlatého jednorožce“. Zahráli v něm více než 30 divadelních her. Ve 40. letech minulého století pořádali

z inscenace „Cyrano de Bergerac“, uvedené Studentstvem turnovským za režie historika prof. dr. J. V. Šimáka v roce 1913

u Michala Kotlera po jeho návratu z cest po Rusku „české vlastenecké besedy“. Scházeli se také v Hobrmonštote (dnešním Durychově) u známého rebelanta truhláře Kořínka s kamenáři, brusiči a s tiskaři látek a tam přednášeli a vedli debaty o otázkách z dějepisu, zeměpisu, přírodopisu, astronomie i politiky. Říkalo se tomu „Kořínkova universita“ a r. 1848 se tam konaly — samozřejmě bez úředního povolení — recitační večery a dokonce i divadelní hry. Na popud buditele P. Antonína Marka vybudovali studenti (z výtěžku plesu na Valdštejně) na hřbitově pomník slávistovi a turnovskému rodákovi Fortunátu Durychovi. K té příležitosti byl vydán „Vínek na hrob Fortunáta Durycha uvitý od turnovských studujících r. 1861“. Není bez zajímavosti, že do této publikace přispěl třemi básněmi i sobotecký rodák, básník Václav Šolc, což svědčí o tom, že studenti spolupracovali i se studenty blízkých měst. Ještě před ustavením spolku pořádali studenti v rodině lékaře Laufbergra (děda dnešního akademika prof. Laufbergra) večírky, na nichž turnovským dívkám předčítali básně a přednášeli z oborů, které studovali. V roce 1864 byla uspořádána první studentská merenda, která byla pořádána celkem třiatřicetkrát. Za zmínku stojí, že jedenáctou merendu, konanou v r. 1879, vyzdobil malíř Jan Prousek, který také založil první „Pamětní knihu S.T.“. Z té doby je zachován studenty vydávaný literárně-výtvarný časopis „Šlejf“ — bohužel pouze jediný list — s 15 Prouskovými ilustracemi. Nový „Šlejf“ začal pak vydávat v r. 1890 pozdější universitní profesor J. V. Šimák. Ale i z této edice je zachován pouze jeden exemplář. Turnovští studenti se z výtěžku své činnosti podíleli i na všech potřebných akcích jak místních, tak i celonárodních. Na příklad po požáru Národního divadla zaslali příspěvek ve výši 105 zlatých. Na stavbu Akademického domu v Praze věnovali z výtěžku Majáles v r. 1919 vysokou částku 10 000 Kč. Studenti to byli, kteří v Turnově založili první sportovní kroužek, nejdříve cyklistický. Později stáli i u kolébky naší kopané. Potomní sekční šéf v min. školství dr. Václav Müller byl také jedním ze zakladatelů pražské Slávie. „S.T.“ si může pokládat za čest, že 21. 8. 1898 uspořádalo první veřejný koncert, který byl na českém venkově pořádán pozdějším světoznámým houslovým virtuosem Janem Kubelíkem. I tento koncert má tudíž letos své jubileum. K němu, jakož i k mnoha dalším studentským podnikům se vízí také vzpomínky humorné, které dnes už žijí jen v tradici nejstarších členů „S.T.“ a které by musily být zaznamenány v samo-

statném almanachu. Celým životem „S.T.“ se prolíná nepřehledná řada divadelních her, mezi nimiž nechybí ani inscenace „Cyrana de Bergerac“. Není možno jmenovat ani ty nejzasloužilejší studentské divadelníky, ale budiž připomenuto, že dlouhou dobu režíroval studentská představení univ. prof. dr. J. V. Šimák, že hrával i univ. prof. dr. J. Pekař a že zde režíroval a hrával i dnešní národní umělec Jan Škoda. Bylo to v době po první světové válce, kdy byla vytvořena studentská „Intimní scéna“, která na jevišti turnovského divadla uvedla dlouhou řadu úspěšných her. Spiritus agens byl dr. Ant. Pařízek. Tehdy došlo i k rivalitě s místním ochotnickým spolkem „A. Marek“, ale byla to rivalita zdravá, protože podněcovala obě strany k nejživější divadelní práci. Nakonec však mnozí herci, kteří učinili své první jevištní kroky v Intimní scéně, stali se i dobrými ochotníky a někteří jimi jsou dodnes. Např. Čapkův „Loupežník“, zahráný tehdy studenty, byl představením, jakých na ochotnickém divadle není mnoho vidět dodnes. Studentstvo mívalo i vlastní orchestr a nelze nepřipomenout také slavnou éru Turnovského akademického kvarteta, které bylo svými koncerty v letech 1920—1930 známé i v Praze. Jeho zakladatelem byl dr. Antonín Pařízek, nedávno zemřelý, a jeho slavným členem byl i dosud žijící cellista na slovo vzatý, prof. Zdeněk Juna. V r. 1919 byly v Turnově konány i první studentské Majáles v parku zámku na Hrubém Rohozci. Ty by dosud měly sloužit dnešním mladým za vzor, jak tyto studentské slavnosti mají vypadat. Nezbytnou součástí studentské činnosti byly každoroční prázdninové taneční hodiny a s nimi spojené nedělní výlety na žebříňácích. Nezapomenutelné jsou dosud rovněž studentské zábavy silvestrovské. Od r. 1901 má „S.T.“ vlastní prapor, pod nímž vyrukovala studentská legie i v historických dnech r. 1918. Po r. 1939 se prapor ztratil, ale již je nalezen (byl dobře uschován) a nyní je v muzeu. Po r. 1929, kdy nastala opět určitá obroda činnosti spolku, jsme mimo běžnou činnost zahájili i období navazování styků se spřátelenými státy. Výsledkem byly večery polský, rumunský a jugoslávský, jimž významu i lesku dodávala přítomnost příslušných vyslanců v Turnově. Samozřejmě se nové tvůrčí období opět neobešlo bez divadla. Tehdy jsme pochopitelně, fandili „Osvobozenému“. A také u nás se našla dvojice, která dobře „odkukala“ Jana Wericha a Jiřího Voskovce. Wericha výborně „dělal“ dnešní zástupce generálního tajemníka Organizace spojených národů U Thanta Ing. Jiří Nosek a jeho partnerem byl

Bomba Rieger, tehdy spořitelní úředník. Tak se mohlo i turnovské publikum skvěle pobavit na řadě inscenací her W. + V. Připomínám aspoň Caesara, v němž titulní roli hrál dnešní ředitel OÚNZ dr. Mirek Reiniš, jehož výkon při písni „V římské lázni“, spojený s tancem v pruhované košili, je prostě nezapomenutelný. Naše láska k „Osvozeným“ pak vyvrcholila, když jsme se osobně poznali s Jaroslavem Ježkem, kterého mezi nás přivedl Jan Knob (v letech 1927 až 1933). Sedávali jsme tehdy „v kufru“ u Patočků. Ježek na naše přání sedl ke klavíru a improvizoval. Nejkrásnější je vzpomínka, když hrál písničku „Šla Nanynka do zelí“ ve variantách, jak by ji zahrál Wagner, Beethoven, Mozart a Smetana a nakonec jak ji hraje (jedním prstem) „dceruška pana domácího“. Dnes je tato tehdejší Ježkova improvizace známá a slavná. Ježek už tehdy málo viděl, ale umělec to byl nesmrtelný a kamarád věrný. Za druhé světové války byla činnost spolku zastavena. Po osvobození v r. 1945 se opět začala rozvíjet, ale už jen nakrátko, protože činnost madých byla soustředěna do celospolečenské organizace ČSM. Co říci závěrem? Je jisté, že studentů dříve bývalo méně, a snad proto byl i jejich společenský význam větší. Myslím však, že dnešní mládež může dřívějším generacím závidět onu pestrou řadu zábav, divadel, koncertů, společenských večerů, akademií i výletů, při nichž bývalo tak rušno a plno práce, ale i legrace. A jak my jsme uměli zpívat! Zpívali jsme často jak v té naší studentské hospodě „U bažanta“, tak i dostaveníčka paním našich srdcí. A že s námi někdy měli starosti i otcové města, to je také pravda. Bývala období velmi čilé činnosti, a také přicházela údobí jakési stagnace. Někdy oplývala studentská „kasa“ financemi, jindy byla prázdná. Při prohlídce starých jednatelských knih můžete nalézt malbu hnátů s umrlčí lebkou. To znamenalo, že některý podnik byl deficitní. To bylo pak v knize zaznamenáno třeba těmito slovy: „Plačte přec, kdo máte cit — z divadla je deficit. Peněz máme malou drtku, proto tady lepím smrtku.“ Zase však přišly podniky lukrativní a nikdy nebylo smutno. Studentům nikdo nic zadarmo nedal. Dluhy za spolek nikdo neplatil. Musili ve své činnosti spoléhat jen na sebe —

a to jistě bylo dobré. Nebylo institucí, které by se za ně staraly o nějakou činnost, a nebylo toho, kdo by činnost řídil, připravoval a financoval. Nebylo žádných placených funkcionářů. Všecko se dělalo jen z nadšení a lásky — a snad právě proto to všecko bylo tak krásné. Být přijat za člena „S.T.“ bylo ctí a členství si musil každý vysloužit prací. Nejmladší „oudové“ se nejdříve stali tzv. „obíháčky“. Ti musili všecko oběhat, přinášet, odnášet a vůbec při všech akcích konat pomocné práce. Druhým stupněm hodnosti byli tzv. „zvouni“. Ti chodili do rodin zvat na různé podniky. A stát se členem výboru, to už bylo vyznamenání, kterého si každý vážil. Musel být žákem vyšší třídy nebo posluchačem školy vysoké. Tato slova jsou určena především vám, mladí přátelé. My staří vám věříme a věříme také ve vás. Každá doba má své a vracet se, to by nebylo správné. Nicméně i v minulosti byly vytvořeny vzory, z nichž lze čerpat zkušenosti i sílu. Ne všecko bývalé bylo špatné a ne všecko současné je dobré. Vezměte si ze všeho jenom to dobré a zdravé. Český student byl vždycky nositelem pokroku. Vždycky dovedl rozpoznat, co je zpátečnické, ať to bylo sebevíc zakukleno do hladkých frází. Buďte takovými i vy. Nebyl bych spravedlivý, kdybych nakonec nevzdal hold památce té dlouhé, předlouhé řady studentských pracovníků, kteří už spí svůj věčný sen. V této vzpomínkové črtě nebylo možno se zmínit ani o těch nejvýznamnějších, které už ani sám nepamatuji, ani o těch, s nimiž jsem ještě spolupracoval. Někteří zemřeli mladí, jiní se dočkali požehnaného stáří. Jména některých se stala věhlasnými, jména jiných zapadla v zapomenutí. Nebylo v našich řadách kastovníctví a kolegoi si zůstávali všichni, i když mezi nimi býval třeba velký věkový rozdíl. Prostě — my jsme se nerozdělovali podle dosažených hodností, ale jen podle vykonané práce. A je tomu tak mezi námi dodnes. Proto nás nerozdělila ani smrt. Ti, kteří odešli před námi, ti budou žít v nás, pokud tu budeme. A zase přicházejí noví a noví. Kéž tedy i oni jsou spojeni s námi láskou a úctou k tomu starému praporu Studentstva turnovského a k životní pravdě na něm vetkané „Vita brevis — ars longa“.

VÝZNAMNÍ ŽÁCI A ABSOLVENTI ŠKOLY

V početné řadě absolventů a žáků reálky, reálného gymnasia, jedenáctileté, dvanáctileté střední školy a střední školy všeobecně vzdělávací v Turnově jsme našli zásluhou spolupracovníků, zvláště Mistra Karla Kinského, ředitele Muzea Českého ráje Jana Knoba, prof. Ladislava Kadavy, ing. Josefa Šmída, dr. Widnera, odborné asistentky VŠZ v Praze Emilie Ryšánové-Fantové a dalších, mnoho vynikajících osobností našeho veřejného života, vědy, techniky, kultury a umění, které by si zasloužily samostatného pojednání o své práci. Bohužel rozsah této ročenky to neumožňuje. Chceme se k nim v příštích letech postupně vracet. Letos jsme se proto omezili jen na nejstručnější charakteristiku jejich díla a prosíme je, aby nám prominuli, jestliže se nepodařilo zjistit vše podstatné. Byli bychom Vám, čtenářům ročenky, vděční, kdybyste nám napsali o sobě a svých spolužácích a přátelích z řad bývalých žáků, abychom si tak mohli doplnit svou kartotéku a vyvarovali se příště možných nedopatření

přírodní vědy a technické směry

BACHTÍK STANISLAV Ing.

vědecký pracovník v oboru sklářské technologie — autor několika odborných publikací a patentů z oblasti rafinace skla

BIČÍK VLADIMÍR Ing.

nositel medaile Za službu vlasti.

Pracovník Ústavu jaderné fyziky ČSAV v Praze

BÍLEK JAN Dr.

profesor, děkan fakulty automatizace a ekonomiky VŠCHT v Praze

BÍLEK FRANTIŠEK

profesor ČVUT v Praze

BRABEC FRANTIŠEK Ing. ScDr.

profesor ČVUT, nositel Řádu práce.

Autor 30 vědeckých spisů z oboru elektrotechniky, matematiky, strojnictví, organizace a ekonomiky ČSSR,

autor 7 patentů z oboru elektrotechniky a strojnictví

BRUTHANS VLADIMÍR RNDr. ScC.

docent matematiky na VŠST v Liberci,

autor řady publikací z oboru matematiky

DLAB JIŘÍ

profesor matematiky na universitě v Brisbane (Austrálie)

HORÁK STANISLAV

odborný asistent ČVUT, strojní fakulta Praha

HUJER KAREL Dr.

vynikající hvězdář a matematik v USA

JOZÍFEK VÍTĚZSLAV

docent ČVUT, strojní fakulta Praha

KARTÁK KAREL

odborný asistent VŠCHT v Praze

KINSKÝ FRANTIŠEK Dr. Ing.

vědecký pracovník v oboru oceli, dopisující člen ČSAV

KINSKÝ VÁCLAV Ing. C.

tragicky zesnulý letec — konstruktér továrny Avie,

vítěz soutěže Coppa d'Italia

KOLDA STANISLAV

odborný asistent VŠCHT v Pardubicích

KOŠEK ZDISLAV

nositel státní ceny za zvládnutí technologie

tavení křemenného skla,

technolog a vývojový pracovník n. p. Jabl. sklárny

KOŤÁTKO JIŘÍ Dr. Ing.

nositel Řádu republiky, akademik,

přední představitel československé zemědělské ekonomiky

KRAUS JAROSLAV Ing. ScC.

pracovník v oboru monokrystalů

KŘEČEK VLADIMÍR

odborný asistent VŠ strojní v Liberci

KULHÁNEK JAN Ing.

výzkumný pracovník v oboru slaboproudé elektrotechniky a přístrojové techniky.

Pracovník Ústavu jaderného výzkumu ČSAV v Řeži u Prahy

KVAPIL JIŘÍ Ing. ScC.

pracovník v oboru monokrystalů

KVAPIL JOSEF Ing. ScC.

pracovník v oboru syntesy monokrystalů

MAŘAN BOHUSLAV Dr. Ing.

akademik, docent, laureát státní ceny, předseda lesnického

odboru Československé akademie zemědělských věd

PECINA VÁCLAV

odborný asistent VŠ strojní v Liberci

PLÍVA JOSEF Dr. Ing. ScDr.

profesor, člen korespondent ČSAV, laureát státní ceny.

Jeho oborem je chemická fyzika,

specializace molekulové spektroskopie. Autor řady původních

publikací. Člen komise pro molekulovou strukturu

a spektroskopii IUPAC

RYŠANOVÁ-FANTOVÁ EMILIE

odborná asistentka VŠZ v Praze, autorka učebnic

deskriptivní geometrie pro vysoké školy a jiných publikací

ŠIKOLA BŘETISLAV

odborný asistent ČVUT, elektrotechnická fakulta

ŠKALOUD MIROSLAV Ing. doc. ScC.

člen ČSAV — Ústav teoretické a aplikované mechaniky.

Autor řady vědeckých pojednání

ŠMÍD JOSEF Ing. ScC.

vědecký pracovník Ústavu monokrystalů v Turnově.

Průkopnické práce v oboru synthesy monokrystalů cestou hydrotermální, zejména v synthese křemene

ŠOLC IVAN RNDr. ScC.

pracuje jako fyzik s odborným zaměřením na optiku,

zejména krystalovou ve vývojovém oddělení

n. p. Dioptra. Autor světově proslulého řetězového filtru,

tzv. Šolcova dvojlomého filtru

ŠTOLL ČETMÍR Dr. Ing.

nositel Řádu práce, profesor ČVUT

VARCL JIŘÍ

patentový inženýr, jeden ze zakladatelů a prvních pracovníků

VÚM v Turnově

VONDRÁK JIŘÍ Dr. Ing.

přední znalec cukerního průmyslu

lékařství

ŠOLC JIŘÍ MUDr.

zasloužilý lékař. Státní konservátor ochrany přírody,

dlouholetý osvětový pracovník všestranných vlastivědných

zájmů. Vynikající znalec bohatství minerálů Českého ráje

fonetika

ROMPORTL MILAN PhDr.

profesor fonetiky Karlovy university v Praze.

Ve svém vědeckém oboru razí moderní metody při zkoumání zvukové složky řeči.

Pozoruhodné jsou zejména jeho práce o slezském nářečí

historie

ANDĚL RUDOLF

autor regionálních prací vlastivědných

„Hrady a zámky v Libereckém kraji“ a „Husitské revoluční hnutí v Libereckém kraji“.

JISL LUMÍR PhDr.

vědecký pracovník archeologického ústavu ČSAV

KOČÍ JOSEF ScDr.

vědecký pracovník historického ústavu ČSAV,

vynikající znalec období národního obrození

LUKEŠ FRANTIŠEK

vědecký pracovník Ústavu dějin

evropských socialistických zemí ČSAV

zeměpis

DLOUHÝ JINDŘICH PhDr. a RNDr.

redakční pracovník ČSAV, odborný spisovatel z oboru

dějin zeměpisu a etnografie se zaměřením k Africe,

zejména jižní. Autor knihy „Dr. Emil Holub,

člověk a cestovatel“ a řady studií a přednášek

MENCLOVÁ VLASTA

autorka „Stručného zeměpisu SSSR“

diplomacie

TYLNER VÁCLAV JUDr.

zaměstnanec ministerstva zahraničí v Praze,

působil jako pracovník OSN, nyní v UNESCO

umění výtvarné

BRYCHTOVÁ JAROSLAVA

laureátka státní ceny, sklářská výtvarnice

DRAHOŇOVSKÁ-KRCHOVÁ DAGMAR

žákyně prof. Vlkové a prof. Kybala, nositelka ceny

mezinár. kongresu módy a vítěz v soutěži výrobců

dětského odívání pro Montreal

ENDRÝS KVĚTOSLAV

žák Otakara Nejedlého, malíř Českého ráje.

JUNA MIREK

studia na Umělecko průmyslové škole, výtvarný redaktor

Czechoslovak Glass Review.

Věnuje se uživatelské grafice, autorem řady podnikových značek

JUNA ZDENĚK

žák V. H. Brunnera, autor moderní grafické techniky

s použitím plexiskla, experimentoval ve vzácných kovech

a ve skle. Autor knižních děl „Lept a příbuzné techniky“,

„Tisk z hloubky“ aj.

KINSKÝ KAREL

žák V. H. Brunnera, F. Kysely, J. Bendy a rytce E. Karla,

tvůrce drobné grafiky, ex libris, miniaturní kresby

a maleb květin. Věnoval rodnému městu nejen své umění,

ale i výsledky osobních zájmů a osvětových zálib (kronika.

přednášky studie „Kulturní místopis turnovského kraje“

články v novinách)

KLÁPŠTĚ JAROSLAV

žák E. Filly, malíř průbojného a osobitého výtvarného výrazu

SEIFERT JIŘÍ

liberecký akademický sochař, pracující s kamenem, dřevem,

ale i s hliníkem, v němž vytvořil rozměrnou kompozici

pro terezínský památník

SCHEYBAL J. V. PhDr.

historik umění, též malíř grafik, autor m. j.

i monografie „Adolf Kašpar“,

„Miloš Votrubec“ aj.

SOLOVJEV JAN

žák E. Filly, tvoří kromě obrazů i moderní výtvarné

práce z kovu a umělých hmot

VELE LADISLAV

předčasně tragicky zesnulý malíř, jeho dílo

je spjato s Českým rájem, pracoval i jako divadelní výtvarník

VORLIČEK VIKTOR

vynikl zejména v grafických technikách

(lept, aqua tinta)

umění hudební

FINKE BŘETISLAV

hudební skladatel, autor dobrodružných pohádek se zpěvy

„Kozákovský drahokam“, „Astra“ a „Blančina písnička“

HAUFT JAROSLAV

klavírní virtuos, žák prof. Kurze. Působí v LŠU v Liberci,

doprovází sbor Ještěd a účinkuje v Čsl. rozhlasu

ODCHÁZEL LADISLAV

člen orchestru brněnského rozhlasu, nyní člen orchestru

Národního divadla v Praze (pozounista)

STROŽE KAREL

houslový virtuos, známý jako interpret komorních skladeb

ve spolupráci s virtuosem na kytaru Milošem Sádlikem

VLK KAREL

houslový virtuos, absolvent Mistrovské školy pražské

konservatoře hudby, skladatel zejména hudby církevní

umění slovesné

BONHARD BOHUMIL

autor knih „Bývalí Čechové“ a „Bohatýrská srdce“

KEPKA EDUARD

redaktor „Pojízerských listů“, „Strážce severu“ a autor

dětské knihy „Pán Bůh chvílku mezi dětmi“

(Hrst legend pro malé)

ROMPORTLOVÁ-JUNOVÁ LUDMILA

spisovatelka, autorka knih „Papoušek zmizel“

a „Radši na lvy“

ŠKODA KAREL ING. C

předčasně zesnulý básník a studentský pracovník

ŠTOLL LADISLAV

akademik, ředitel Ústavu pro českou literaturu ČSAV,

člen presidia ČSAV, nositel Řádu republiky,

laureát státní ceny, nositel vyznamenání Za zásluhy —

10 let Lidových milicí I. stupně. Přední bojovník

za socialistický realismus v umění

umění divadelní

DUDEK JAROSLAV

vynikající režisér Divadla na Vinohradech,

po velkém úspěchu v Praze režíroval v Dortmundu

„Válku s mloky“

KŘÍŽ KAREL

režisér Severočeského divadla v Liberci

MRŇÁK OLDŘICH

basista a režisér opery SDL

PROX KAREL

člen činohry a režisér státního divadla v Ostravě

RYBIŠAR LADISLAV

režisér severočeského vysílání Československého rozhlasu

MATĚJŮ LÍBA

členka činohry Divadla Jar. Průchy na Kladně

VRŠŤALA JIŘÍ

filmový herec působící i v zahraničí v divadle

(clown Ferdinand) i ve filmu (Synové velké medvědice aj.)

JANOVSKÝ JAROSLAV

dramatik, v posledních letech dramaturg Divadélka

Spejbla a Hurvínka v Praze, autor divadelních her

„Hledač světla“, „Je libo cigaretu“, „Spejbl na Venuši“,

„Velký komediant“ aj. a vyprávění „Hurvínek vypravuje“

sport

MIKYSKA KAREL

nositel vyznamenání Za vynikající práci,

rozhlasový a televizní sportovní komentátor

a šéfredaktor tělovýchovně branného vysílání Čsl. rozhlasu

v Praze

JAROSLAVA JISKROVÁ

ŠKOLNÍ ROK 1963/1964

TŘÍDNÍ PROFESOR LUDEK REJHA tř. III. A

- 1 Alena Adamičková *Doubravice*
- 2 Jana Čálková *Přepeře*
- 3 Vladimír Čepelík *Tatobity*
- 4 Jana Dostálová *Turnov*
- 5 Petra Dvořáková *Turnov*
- 6 Josef Dufek *Turnov*
- 7 Ivana Filípková *Turnov**
- 8 Dagmar Flégrová *Turnov*
- 9 Jiří Grausam *Turnov*
- 10 Alena Hanušová *Praha*
- 11 Vítězslav Hejduk *Turnov*
- 12 Jana Holasová *Čistá u Ml. Boleslavi*
- 13 Stanislava Kaucká *Turnov*
- 14 Hana Kolomazníková *Turnov*
- 15 Jiřina Kopalová *Turnov*
- 16 Doubravka Kovářová *Turnov**
- 17 Marie Krupičková *Sýkořice*
- 18 Miroslava Kyselová *Přepeře*
- 19 Zdeňka Langhamrová *Mašov**
- 20 Josef Lhoták *Turnov*
- 21 Helena Mazánková *Turnov*
- 22 Stanislav Šidlichovský *Tatobity**

TŘÍDNÍ PROFESOR MIROSLAV ŠPIKA

třída III. B

- 1 Jiřina Bydžovská *Rovensko pod Troskami*
- 2 Stanislava Janusová *Štěpánovice*
- 3 Jan Louda *Pěňčín*
- 4 Jana Mašková *Turnov*
- 5 Zdeňka Matátková *Loukov**
- 6 Vlasta Mazánková *Křečovice*
- 7 Jiří Mizera *Podhora*
- 8 Zdeněk Mizera *Podhora**
- 9 Stanislav Musil *Žďár**
- 10 Miluška Mužičková *Lišný*
- 11 Iva Najmanová *Koberovy*
- 12 Jitka Náprstková *Turnov**
- 13 Libuše Otmarová *Vesec*
- 14 Jiří Racek *Rovensko pod Troskami*
- 15 Miroslav Rieger *Turnov**
- 16 Naďa Soldátová *Turnov*
- 17 Jiřina Steklá *Turnov**
- 18 Jindřiška Stuchlíková *Bělá*
- 19 Aleš Suk *Turnov**
- 20 Jana Šebrlová *Turnov**
- 21 Václav Tůma *Frydštejn*
- 22 Libuše Vavřichová *Malá Skála*
- 23 Vladimíra Vomáčková *Mladějov*
- 24 Eva Vorlová *Turnov**
- 25 Vladimír Weinzettel *Radostín**
- 26 Karel Zima *Hrubá Skála*
- 27 Jana Zimová *Turnov*

SEZNAM ABSOLVENTŮ OD ROKU 1963

od osamostatnění školy

STŘEDNÍ ŠKOLA PRACUJÍCÍCH

TŘÍDNÍ PROFESOR BŘETISLAV SKRBEK

- 1 Alena Černá *Turnov*
- 2 Jaroslav Černý *Svijanský Újezd*
- 3 Josef Kalousek *Lhota u Semil*
- 4 Věra Konopková *Příšovice**
- 5 Hana Koudelková *Jablonec nad Jizerou*
- 6 Miroslav Mašek *Železný Brod*
- 7 Petr Novotný *Turnov*
- 8 Dimitrij Popjuk *Turnov*
- 9 František Svoboda *Turnov*
- 10 Milena Svobodová *Paceřice*
- 11 Karel Syrovátka *Turnov*
- 12 Marcela Vaňátková *Koberovy*
- 13 Drahomíra Vlčková *Turnov*

ŠKOLNÍ ROK 1964/1965

TŘÍDNÍ PROFESOR BŘETISLAV SKRBEK

třída III. A

- 1 Libuše Andělová *Turnov*
- 2 Miloslav Bárta *Turnov*
- 3 Miloslav Burda *Ohrazenice o*
- 4 Stanislav Černý *Drahotice o*
- 5 Jaroslav Dědek *Jenišovice o*
- 6 Inka Drbohlavová *Praha o*
- 7 Jaroslav Dudek *Turnov**
- 8 Jaroslav Folprecht *Daliměřice**
- 9 Karel Formánek *Turnov*
- 10 Marie Grospičová *Podkost**
- 11 Josef Hajný *Bukovina*
- 12 Alena Hanušová *Záborčí*
- 13 Ivuška Hanzlová *Rovensko*
- 14 Marie Jísllová *Klamorna o*
- 15 Taťána Konrádová *Turnov*
- 16 Hana Košková *Padařovice o*
- 17 Zdeňka Koudelková *Turnov*
- 18 Miloš Kovář *Turnov o*
- 19 Eva Kovářová *Mašov*
- 20 Petr Kučera *Turnov*

- 21 Ilonka Mikešová *Turnov*
- 22 Jiřina Pavlišťová *Kacanovy*
- 23 Věra Picková *Pelešany*
- 24 Miroslav Primásek *Přepeře*
- 25 Hana Procházková *Rovensko*
- 26 Miloslava Růtová *Loukov*
- 27 Věra Stará *Turnov**
- 28 Zdeňka Synková *Lomnice nad Popelkou*
- 29 Josef Špís *Albrechtice*
- 30 Věra Šourková *Turnov*
- 31 Jaroslav Vávra *Radvánovice o*
- 32 Jiří Zobač *Turnov*

TŘÍDNÍ PROFESOR JOSEF RUDOLF

třída III. B

- 1 Pavel Bartoš *Splzov*
- 2 Anna Beranová *Turnov*
- 3 Alexandra Haladová *Turnov*
- 4 Eva Hamouzová *Svijany*
- 5 Drahoslava Hašková *Roudný*
- 6 Lubomír Havrda *Přepeře*
- 7 Miloslav Hušek *Turnov**
- 8 Karla Kolářová *Turnov*
- 9 Jan Kolovratník *Turnov*
- 10 Jiří Kopřiva *Turnov**
- 11 Věroslav Kozák *Turnov*
- 12 Věra Kubíčková *Turnov**
- 13 Petr Kučera *Turnov**
- 14 Stanislava Marešová *Turnov*
- 15 František Mařan *Turnov o*
- 16 Irena Melichová *Turnov*
- 17 Václav Michálek *Turnov*
- 18 Antonín Pavlíček *Turnov*
- 19 Jana Pelouchová *Kbely u Prahy*
- 20 Alena Pospíšilová *Ohrazenice*
- 21 Ludmila Pospíšilová *Příšovice*
- 22 Jana Prajzlerová *Turnov*
- 23 Marcela Rašínová *Turnov o*
- 24 Jaroslava Riegrová *Turnov*
- 25 Jiří Richter *Turnov o*
- 26 Věra Sedláčková *Jenišovice*
- 27 Iva Sedláková *Turnov*
- 28 Jarmila Skrbková *Turnov*
- 29 Eva Součková *Turnov*
- 30 Marie Šírová *Turnov*
- 31 Olga Škaloudová *Turnov*
- 32 Blanka Šorejsová *Hrubý Rohozec*
- 33 Lidmila Vrbová *Turnov**

STŘEDNÍ ŠKOLA PRO PRACUJÍCÍ

TŘÍDNÍ PROFESOR BŘETISLAV SKRBEK

- 1 Zdena Boudová *Turnov*
- 2 Josef Dejl *Lomnice nad Popelkou*
- 3 Pavel Hříšný *Semily*
- 4 Vladimír Mrklas *Železný Brod o*
- 5 Miroslav Nič *Turnov*
- 6 Jan Šabaka *Turnov*
- 7 Miroslav Šulc *Syřenov*
- 8 Jaroslav Tvrzník *Libíč*
- 9 Jaroslav Vinš *Kobyly*

ŠKOLNÍ ROK 1965/1966

TŘÍDNÍ PROFESOR EMIL HEJDUK tř. III. A

- 1 Jiřina Bernardová *Soběslavice* 2 Miloslav Franců *Turnov* * 3 Věra Helebrantová *Soběslavice* *
 4 Petr Hovorka *Turnov* 5 Jindřiška Hrabalová *Mašov* 6 Hana Kadlecová *Radostín* 7 Vlasta Kubičková *Žernov* 8 Stanislav Kvapil *Turnov* *
 9 Eva Kyzvátová *Turnov* 10 Miroslava Matějková *Turnov* 11 Bohumil Meixner *Turnov* 12 Gabriela Motůzová *Hrubá Skála* 13 Zdeňka Navrátilová *Radimovice* 14 Bořek Novák *Turnov* 15 Jana Patočková *Rovensko* o 16 Luboš Pěnička *Turnov* *
 17 Ivana Picková *Turnov* 18 Helena Pivrcová *Turnov* 19 Jiří Polifka *Turnov* 20 Jaromír Roubíček *Turnov* 21 Miloš Sedmidubský *Rovensko* *
 22 Libuše Smrčková *Turnov* 23 Eva Soldátová *Turnov* 24 Jaromír Šimůnek *Svijany* 25 Josef Šmejkal *Turnov* o 26 Petr Tomčík *Turnov* o 27 Zdeněk Třešňák *Turnov* 28 Livio Vaňátko *Tatobity* 29 Jiří Vít *Turnov* 30 Jan Kočí *Svijany*

TŘÍDNÍ PROFESOR LUDMILA MATOUŠOVÁ
 třída III. B

- 1 Josef Beneš *Odolenovice* 2 Eva Brožová *Turnov* *
 3 Jiří Brunclík *Rovensko* 4 Jarmila Cimbálová *Turnov* 5 Helena Holasová *Turnov* * 6 Antonín Hrbotický *Ohrazenice* o 7 Ivana Hudská *Turnov* 8 Alena Hujerová *Turnov* o 9 Vlasta Javůrková *Turnov* 10 Vlasta Jirošová *Mokry v Všeně*
 11 Bohdan Köhl *Radimovice* 12 Zdeňka Kolátorová *Ploukonice* 13 Zdeňka Koubová *Turnov* 14 Miluše Kozderková *Pěněčín* 15 Věra Kubánková *Rakousy* 16 Zdeňka Neškrdová *Turnov* 17 Jaroslav Pospíšil *Líšný* o 18 Květa Pravdová *Turnov* 19 Petra Procházková *Turnov* o 20 Anna Roubínková *Turnov* o 21 Ivana Řeháková *Turnov* 22 Helena Stejskalová *Voděřady* * 23 Jan Straka *Turnov* o

- 24 Jana Svobodová *Turnov* 25 Zdeňka Štočková *Turnov* 26 Karel Štrincl *Turnov* 27 Jindra Štátná *Kobylka* o 28 Ladislav Šulc *Roudný* 29 Božena Vávrová *Sekerkovy Loučky* 30 Josef Vějr *Turnov* 31 Milada Votrubcová *Turnov* 32 Marie Voženilková *Turnov* o 33 Hana Zikmundová *Turnov* 34 Dagmar Žitná *Turnov*

STŘEDNÍ ŠKOLA PRO PRACUJÍCÍ

TŘÍDNÍ PROFESOR LUDĚK REJHA

- 1 Jaroslav Bartman *Turnov* 2 Jaroslava Havlová *Turnov* 3 Jaroslav Kopáňko *Všeh* 4 Ludmila Kracíková *Košťálov* 5 Miloslava Lebedová *Turnov* 6 Vladimír Malý *Turnov* 7 Libuše Marešová *Kokonín u Jablonce* 8 Jaroslav Pavlíček *Lomnice nad Popelkou* 9 Karel Šulc *Ondřikovice* 10 Pavel Švitorka *Semily* 11 Jiří Vydra *Turnov*

ŠKOLNÍ ROK 1966/1967 :

TŘÍDNÍ PROFESOR MIROSLAV ŠPIKA
 třída III. A

- 1 Josef Antoň *Turnov* o 2 Roman Blažek *Turnov* 3 Alena Brunclíková *Turnov* * 4 Alena Čepeláková *Turnov* * 5 Ivan Čepička *Turnov* * 6 Miloš Dědek *Lestkov* o 7 Vladimír Děvinský *Turnov* 8 Milan Dlouhý *Turnov* 9 Václav Drozen *Tatobity* 10 Milena Formánková *Turnov* o 11 Zdeňka Frydrychová *Ploukonice* 12 Jana Hlaváčková *Rovensko* 13 Václav Hník *Turnov* o 14 Marie Hůlová *Hodkovice* 15 Jaroslav Chodovský *Turnov* 16 Markéta Janoušková *Příhrazy* 17 Jan Klápště *Turnov* 18 Pavel Košelja *Turnov* 19 Jiří Kotler *Turnov* 20 Bohuslav Kulhavý *Turnov* 21 Jaroslav Lauryn *Svijan* 22 Jaroslav Lhoták *Turnov* 23 Jiří Mařan *Turnov* 24 Ilja Matoušek *Turnov* 25 Rudolf Michetschläger *Turnov* o 27 František Mlejnek *Tatobity* 28 Oldřich Mlejnek *Přepeře*

- 29 Stanislava Náhlovská *Rovensko* 30 Jarmila Novotná *Tatobity* o 31 Blanka Pilařová *Rovensko* 31 Čestmír Šikola *Malá Skála* 33 Eva Šimonová *Modřišice* o 34 Vladimír Tůma *Turnov* 35 Libuše Valentová *Svoboda nad Úpou* * 36 Eva Velová *Příšovice* 36 Marie Votrubcová *Žehrov* *

TŘÍDNÍ PROFESOR BŘETISLAV SKRBEK
 třída III. B

- 1 Blanka Adensamová *Turnov* o 2 Otomar Bergr *Turnov* 3 Jiří Bernat *Turnov* 4 Blanka Blažková *Turnov* 5 Helena Bucháčková *Svijany* * 6 Eva Bursová *Žďár u Svijan* 7 Helena Cibulková *Turnov* o 8 Marcela Cidlinská *Frydštejn* 9 Jitřenka Cvrčková *Doubřavice* 10 Jan Francák *Loukov* 11 Pavel Hlaváč *Turnov* 12 Jaroslava Hlaváčková *Turnov* * 13 Miriam Hoffmannová *Turnov* * 14 Jana Jiráňková *Svijanský Újezd* o 15 Miroslava Kellerová *Loužek* 16 Václav Knop *Turnov* o 17 Blanka Kovářová *Frydštejn* 18 Hana Kujanová *Turnov* 19 Rudolf Kupka *Příšovice* 20 Oldřiška Kvapilová *Rovensko* 21 Rudolf Lejsek *Turnov* 22 Ludmila Levová *Turnov* * 23 Vladislava Macounová *Turnov* o 24 Marcela Mlejnková *Český Dub* 25 Ivana Niegerová *Kobylky* * 26 Jan Plecháč *Český Dub* 27 Miroslav Richter *Český Dub* 28 Vlastimil Šlechta *Turnov* * 29 Ota Urban *Turnov* 30 Jana Valečková *Turnov* 31 Jiří Vojtíšek *Turnov* 32 Jan Zárybnický *Turnov*

STŘEDNÍ ŠKOLA PRO PRACUJÍCÍ

TŘÍDNÍ PROFESORKA LUDMILA CICHROVÁ

- 1 Jan Havel *Přepeře* 2 Otakar Grund *Turnov* 3 Eliška Krausová *Český Dub* 4 Milena Kosařová *Semily* o 5 Dagmar Havlíčková *Turnov* 6 Pavel Marek *Turnov* o 7 Miroslav Nepraš *Bukovina* 8 Zdeněk Puš *Turnov* 9 Miroslav Smutný *Turnov* o 10 Alena Tobišková *Semily* 11 Josef Vlček *Rovensko* 12 Jaromír Hník *Turnov* *

* studenti, kteří maturovali s oyznamenáním

o studenti, kteří maturovali s prospěchem velmi dobrým

PŘEHLED
ŽÁKŮ
VE ŠKOLNÍM
ROCE
1967/1968

TŘÍDNÍ PROFESORKA
LUDMILA CICHROVÁ

třída I. A

1 Miroslav Bárta *Jenišovice* * 2 Václav Beran *Všeň*
3 Josef Brožek *Turnov* 4 Olga Cibulková *Turnov* *
5 Jiří Kovář *Turnov* 6 Václav Dvořák *Ohrazenice* *
7 Martin Erban *Hodkovice* * 8 Naděžda Felklová
Turnov * 9 Karel Förster *Malá Skála* *
10 Drahomír Franců *Turnov* 11 Alena Haisová
Turnov 12 Jitka Helebrantová *Soběslavice* * 13 Jiří
Hlaváček *Turnov* * 14 Jiří Jílek *Turnov* 15 Kamil
Koucký *Turnov* 16 Libuše Kůrková *Turnov*
17 Květoslava Laurinová *Český Dub* * 18 Jaroslava
Loudová *Vlastibořice* * 19 Iva Marešová *Turnov* *
20 Blanka Melichová *Malá Skála* 21 Zdeňka
Náhlovská *Sekyrkovy Loučky* 22 Miloslav Raba
Turnov 23 Jana Randáková *Sezemice* * 24 Hana
Rybářová *Chvalčovice* * 25 Vlasta Sekaninová
Turnov * 26 Jitka Šedivá *Turnov* * 27 Jaromír
Šifta *Turnov* 28 Václav Škoda *Turnov* * 29 Jaroslav
Šperling *Ktová* 30 Radka Šrytrová *Turnov* *
31 Josef Uher *Turnov* 32 Jaroslav Vodička *Turnov*
33 Jan Varcl *Turnov* 34 Svatava Vrbová *Hodkovice
nad Mohelkou* *

TŘÍDNÍ PROFESOR MIROSLAV ŠPIKA

třída I. B

1 Ladislava Brandová *Turnov* 2 Milan Brunclík
Turnov 3 Libor Havel *Přepeře* 4 Jana Hlaváčková
Turnov * 5 Daniela Hloušková *Rovensko* * 6 Květa
Horáčková *Turnov* 7 Jana Huková *Turnov* *
8 Věra Chlupáčová *Malá Skála* 9 Jiřina Janstová
Turnov 10 Květa Kolínová *Turnov* 11 Karel Kraus
Dolánky 12 Karel Kulhavý *Turnov* 13 Hana
Loudová *Turnov* * 14 Jiřina Mazánková *Sýkořice* *
15 Julie Nagyová *Turnov* 16 Stanislav Neubauer
Turnov * 17 Jaroslava Pohludková *Turnov* *
18 Vítězslav Pozdníček *Turnov* 19 Šárka

Procházková *Turnov* 20 Věra Severová *Turnov* *
21 Milena Straková *Roudný* * 22 Petr Šafář *Turnov*
23 Alena Ševčíková *Turnov* 24 Vladimír Špaček
Turnov 25 Eliška Špíková *Turnov* * 26 Stanislava
Šváblová *Turnov* 27 Jana Tomášová *Turnov* *
28 Jaroslava Viková *Troskovice* * 29 Miluše
Vlačihová *Ohrazenice* * 30 Eva Vlčková *Klokočí*
31 Hana Voláková *Svijanský Újezd* * 32 Věra
Vosyková *Turnov* 33 Dagmar Weinzettelová
Radostín * 34 Václav Zajíček *Turnov*

TŘÍDNÍ PROFESOR EMIL HEJDUK

třída II. A

1 Miloslava Bartoňová *Bezděčín* 2 Marie Bartošová
Bohumileč 3 Jana Beranová *Turnov* 4 Dobroslav
Berndt *Frýdštejn* 5 Vladislav Bým *Turnov* 6 Karel
Čermák *Příšovice* 7 Věra Dědečková *Turnov*
8 Karla Dlouhá *Turnov* 9 Miroslav Domáci
Turnov 10 Božena Drahoňovská *Ždár* 11 Milan
Hejl *Turnov* 12 Jaroslav Hlavatý *Pěněčín* 13 Milan
Jakubík *Turnov* 14 Vladimír Janků *Turnov*
15 Josef Jansta *Turnov* 16 Jaroslav Kašpar *Vlčetín*
17 Josef Kozák *Lažany* 18 Milan Kozák *Turnov*
19 Jan Kříž *Přepeře* 20 Alena Kůtková *Rovensko*
21 Jan Kvapil *Turnov* 22 Miroslava Laurinová
Voděrady 23 Eliška Mikulecká *Turnov* 24 Marie
Nejedlová *Jenišovice* 25 Miroslav Pícek *Turnov*
26 Leoš Plátek 27 Karel Podzimek *Turnov* *
28 Jana Peršová *Kobyly* 29 Jaroslav Šimek *Malá
Skála* 30 Bohumil Špína *Turnov* 31 Zora
Štěpánková *Turnov* * 32 Jan Vlček *Turnov*
33 Vilém Zahradka *Turnov* 34 Antonín Zeman
Turnov

TŘÍDNÍ PROFESORKA
LUDMILA MATOUŠOVÁ

třída II. B

1 Miroslava Bergmanová *Turnov* 2 Jana Brožová
Voděradý 3 Vlasta Brožová *Roudný* 4 Zdeňka
Drahoňovská *Troskovice* 5 Alena Fantová *Paceřice*
6 Libuše Fibrichová *Turnov* 7 Marie Háčková
Turnov 8 Danuše Heršálková *Troskovice* 9 Květa
Jančová *Turnov* 10 Hana Jandová *Líšný*
11 Zdeňka Kasnarová *Turnov* 12 Ivana Klímová
Jenišovice 13 Jana Kolomazníková *Vyskeř* 14 Dana
Kopalová *Turnov* 15 Dagmar Kořínková *Václaví*
16 Jaroslava Langová *Jenišovice* 17 Radoslava
Laurinová *Hodkovice* * 18 Zdeňka Lukešová *Svoboda*
nad Úpou 19 Lenka Pazourová *Turnov* 20 Marcela
Poulová *Turnov* * 21 Marcela Soukupová *Rovensko*
22 Věra Stárková *Turnov* 23 Milada Šantrochová
Turnov * 24 Květuše Vejrová *Turnov* 25 Alena
Vélová *Turnov* *

TŘÍDNÍ PROFESOR LUDĚK REJHA

třída III. A

1 Miloš Anděl *Turnov* 2 Josef Bečka *Ohrazenice*
3 Marcela Burešová *Sedmíhorky* 4 Stanislav Hajn
Turnov 5 Květa Halounová *Podháj* * 6 Ludmila
Havlátová *Turnov* 7 Miroslav Chmelík *Podháj*
8 František Jeřábek *Turnov* 9 František Koblása
Rovensko 10 Magda Komárovská *Turnov* 11 Jiří
Křepinský *Malý Rohozec* 12 Vladimír Kučera
Turnov * 13 Eva Kůrková *Turnov* 14 Josef Lauryn
Daliměřice * 15 Věra Matějcová *Malá Skála* 16
Zdeněk Matějec *Turnov* 17 Štěpán Matouš *Turnov*
18 Milan Michetschläger *Turnov* 19 Květoslava
Mikešová *Turnov* 20 Jan Pěnička *Turnov* *
21 Milan Pitrman *Svijanský Újezd* 22 Antonín
Puncman *Turnov* 23 Zdena Rychterová *Sestroňovice*
24 Emil Rakoncaj *Turnov* 25 Bořivoj Severa
Turnov 26 Milena Steklá *Turnov* * 27 Jiří Svoboda
Tatobity 28 Igor Šauer *Turnov* 29 Miroslav Šikola
Mukařov 30 Milan Šonský *Turnov* 31 Tomáš
Šreiber *Hnanice* 32 Josef Vašata *Sychrov* 33 Jiřina
Vlašimská *Příhrazy* *

TŘÍDNÍ PROFESOR JAROSLAVA JISKROVÁ

třída III. B

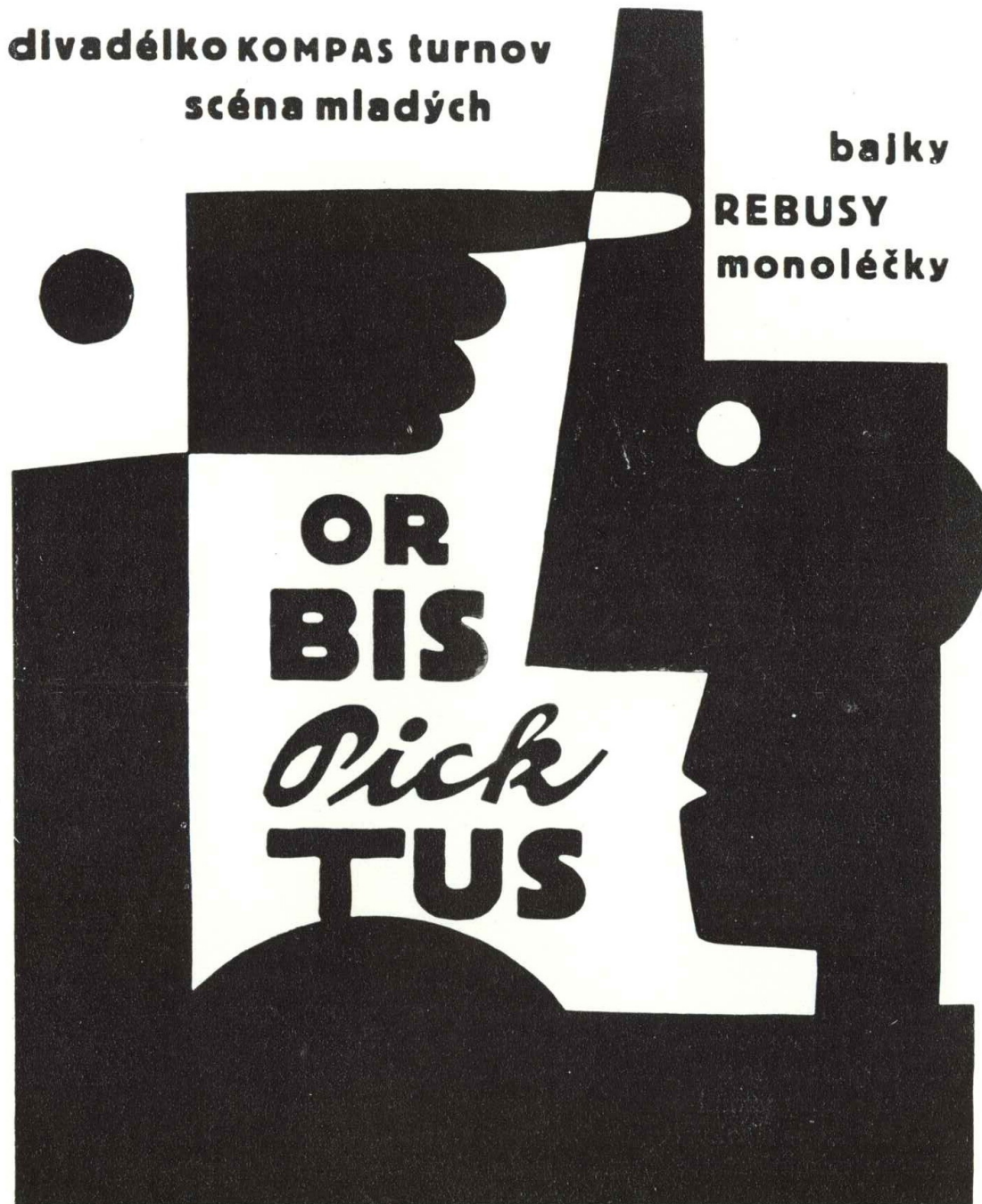
1 Hana Bartoníčková *Želeč* 2 Helena Bělíková
Jenišovice 3 Ivanka Bernardová *Turnov* 4 Zdeňka
Bujárková *Turnov* * 5 Zdeňka Bulířová *Kamenec*
6 Dagmar Dlouhá *Turnov* 7 Zora Drbohlavová
Turnov * 8 Věra Franců *Mašov* 9 Eliška
Frendlovská *Turnov* 10 Hana Habřínská *Turnov* *
11 Marie Havlíková *Hodkovice* 12 Daniela
Hejduková *Turnov* 13 Vladimíra Holánová
Příšovice 14 Hana Charousková *Rovensko*
15 Marcela Kopalová *Turnov* 16 Alena Kovářová
Mašov 17 Stanislava Lanková *Ohrazenice* 18 Jiřina
Ludvíková *Daliměřice* 19 Marie Malátová
Odolenovice 20 Jana Myslivcová *Turnov* 21 Hana
Sluková *Český Dub* 22 Hana Šírková *Turnov* *
23 Maria Žemličková *Český Dub*

* studenti s vyznamenáním
na konci
minulého ročníku

**divadélko KOMPAS turnov
scéna mladých**

**bajky
REBUSY
monoléčky**

*zmenšená reprodukce pláátu
akademického malíře
Dalibora Matouše*

Téměř pět set vystoupení, natáčení v rozhlasu i v televizi, vlastní klub, časopis a divadlo, dvanáct inscenací, zájezd do Rumunska, Haškova Lipnice, Wolkrův Prostějov — k tomu všemu patří divadélko Kompas a dnes už minulý čas. Nejúplnější kvantitativní výčet však skrývá to hlavní — pocity lidí, kteří byli při tom a podíleli se na práci divadla jednou, dvěma, čtyřmi desetinami a někdo i číslem celým — plných deset let.

Repertoár divadla byl v každém období experimentem a režiséri i herci zkoušeli své umění a štěstí v mnoha žánrech. Tak je možné mluvit o estrádě, revui, kabaretu, dramatizaci, divadlu poezie i o pořadech z vlastní tvorby — text-apealech, které se dostaly ke slovu v posledním období.

Kompas nikdy nebyl divadlem autorským v pravém slova smyslu, spíše divadlem reprodukčním, i když pokusy o samostatnou práci literární tu byly, jak o tom svědčí i náš malý poetický almanach. Listoval jsem nedávno v příloze Ochotnického divadla, kde pod názvem „Turnovsko panoptikální“ shrnul vedoucí souboru Jaromír Horáček texty tehdejšího „Kroužku začínajících autorů“. Některé už čas překonal, ale mnohé jsou ještě velmi aktuální a živé, a jak z přílohy vyplývá, píše se na škole dál. Jestliže jsem někdy něco s odstupem času u Kompassu obdivoval, potom především jeho vnitřní organizaci. Je zajímavé, že tak propracovaný a skutečně fungující aparát vznikl v době, kdy se malá divadla bránila jakékoliv organizovanosti, „papírování“ a administrativě. Jestliže mělo divadlo výrazné úspěchy a tak jako Kompas překračo-

valo hranice amatérské práce, byl vnitřní organizační systém naprosto nezbytný a může dnes v ledasčem sloužit jako příklad rodícím se klubům.

Ale soubor byl především dobrou partou lidí. Z toho vznikalo obrovské nadšení, elán a chuť. Soubor byl mnoha lidem bližší nežli třída. Byl kolektivem s rozdílem věkovým, ale vůbec ne názorovým. Bylo by ale směšné tvrdit, že po celých deset let jsme byli sehraná a výborná parta. Hádali jsme se také, byly tu nejednou i pocity křivdy se vším všudy. Vysoké cíle nám často nějak unikaly. Chtěli jsme se bavit a vůbec ne přemýšlet o morálních nebo

estetických vlivech. To víme až dnes, co bylo pro nás dobré. Tehdy to šlo „kolem“ a spíš nevědomky jsme to přijímali. Tak si každý něco odnesl — každý, kolik chtěl. Dělali jsme divadlo. Vedle těch, kteří zkušenosti z divadla uplatnili v plné míře a dělají divadlo jako povolání, mají na co vzpomínat, co upotřebit také učitelé, lékaři, ekonomové, technici, architekti, osvětoví pracovníci. Byla to zkrátka mnohostranná škola. Nazývat deset let historií se mi nějak nechce a ani nemohu. Nechtěli jsme, aby po nás přišla potopa. Na škole se zase něco děje. Možná, že věčný problém regenerace divadla chytil tu pravou jiskru. Možná, že lidé, kteří dnes začínají jako tehdy Marta Lejsková, Láďa Rybišar, Pepík Ouvín, Kája Kříž a další, nemají rádi nulu a vůbec kulatá čísla a chtějí začít od jedničky. Třeba se začíná psát nová desítka Kompassu. Naše byla arabská, jejich bude římská. A u „tý dvacký“ bychom se třeba zase mohli sejít.

VLADIMÍR BURJÁNEK

deset let divadélka

KOMPAS

*„Na společné lodi . . .“ - závěrečná písnička z estrádní revue Plnou parou
s níž získal Kompas 1. cenu v ústředním kole STM v Brně*

*ze
studentské
poesie
1961/1966*

[ALENA HANUŠOVÁ II. ročník]

řekli mi včera

*Řekli mi včera s obdivem
Ty jsi už hotový básník!
Co si ti lidé nevymyslí
Básníkem je přece každý*

*Kdopak by neviděl
jak tančí slunce v listech šípku
jak barevný je západ slunce*

*Každý je básníkem
alespoň tajně*

*Slyší přece zpívat kopy
slyší ticho bílé zimy*

*Každý člověk je básníkem
jenže sám pro sebe
A když už své verše vysloví
tak ho neobdivujte*

*Není to přece
jeho zásluha*

sinusoida

*Chtěla bych bydlet na půdě
Pod střechou samozřejmě
Abych měla nad hlavou zpuchřelý vikýř
obalený cáry pavučin
okolo božské a tajemné šero*

*v noci bych se dívala na měsíc
psala fantastické romány
a občas by mě navštívila kočka nebo myš
přiletěl by zamklý netopýr
a tiše
by filosofoval na trámu*

*Dokážete si to představit?
Ne?
Vy raději sedíte večer u televize
nebo děláte na kamnech topinky?*

*Lenoši!
Měšťáci!*

*Ale mě by bylo tam na té půdě
taky smutno*

*Tak co se vytahuju
že jo*

hřebínek

*Hřebínek má nejvíc
zubů
na světě*

*Víc než člověk
víc než lev*

*Je třeba žlutý
takový hřebínek
a vzbuzuje úctu*

*Kolik vlasů česal —
a tupíroval!
Světlé a víc tmavých
(děvčata v naší třídě
jsou většinou tmavá)*

*Někdy sčesával
myšlenky rozježené
nedělními polibky*

*A těch neposlušných vlasů
co se nechtějí učit
těch už učesal!*

*A vůbec
některé vlasy
nešly ani trochu upravit*

*Takové lidi má hřebínek
nejraději
On je po mně
Snad*

[JANA DOSTÁLOVÁ II. ročník]

zvyk

*Stěhují kredenc
staříčkou známou a milou
Dívala jsem se na ni šestnáct let
a je mi teď smutno*

*Pláče ušmudlanými skly
a zároveň se otevřenou zásuvkou
usmívá
bolestně a přece známě
A pak už jen čeká na chodbě
až ji rozštípnou
staříčká kredenc*

*Jdu okolo a hledím očima
každou rýhu*

*Není krásná
každý druhý by řekl
To je dobře že jste ji vyhodili*

*Mizí mi s ní ale dětství
skrývačky pro bonbony
a různé dobré věci
tajemnost mamčiných sáček
a krabic*

*Až přijdu domů
bude tam jiná kredenc
cizí a bílá*

*Až přijdu domů
odejde mi dětství*

mučenka

*Včera nám rozkvetla mučenka
Její květ voní tropickým sluncem
a zatím nebe už od rána pláče*

*V takové chvíli
kdy obloha je bolavá těžkými mraky
a země tichá a přísná v mlčení
sedávám u okna a dívám se ven*

*Lidé se bojí porušit
slavnostní chvíli sblížení před bouří
a jako by se styděli
spěchají
přikrčení a bojácní
po prázdné ulici*

*Květ mučenky pomalu vadne
S poslední kapkou deště
uvadl docela
zbylo po něm jen trochu vůně*

*Nebe se zase usmívá
lidé se radují
vzduch po dešti voní
a já držím v dlani
utržený a zvadlý
smutek*

[MARIKA NAGYOVÁ III. ročník]

marné slzy

*Teď tiše jdu a poslouchám
vždyť je to pravda sama,
to co mi šeptá snít
který mi křupe pod nohama*

*Jak ostatní mi mají rozumět
když sám si jednou přiznat musím
že už si vůbec nerozumím
a nejsem ani trochu rád
že neumím si jako dříve hrát
Dvěma sty vypůjčených pohledů
jež denně vidím kolem sebe
bych dneska ledabyly platil
za ouško modrého hrníčku
které jsem kdysi ztratil
Jenže kde tyhle věci jsou
ví — já bych aspoň řek —
snad jenom malý medvídek
Takový žlutý za pár kaček
který dnes pláče pod hromadou
už dávno
odložených
hraček*

expanze [JAROSLAV POSPÍŠIL III. ročník]

*I měsíc to ví
že poslouchal jsem Beethovena*

*Svítil
přivoláváje dobu pro koledy
a pastýře
Sám snad hrál první housle
snad pomáhal to psát
věřil bych*

*Tóny narážely na strop
prolnuly maltou
Všichni to museli slyšet
i pavouk na půdě*

*Tichá a přece ohlušující
expanse*

*Ráno jsem se jich zeptal
Slyšeli jste večer Beethovena?*

*Tak to bylo od vás?
To vrzání?*

jedné mrkací panence

*Za oknem padal tichý šedý déšť
z oblohy
která už dala sbohem špinavému ránu
Možná že si na to vzpomeneš
mrkací panenko v povijanu*

*To že si spolu ještě hrajete
málokdo asi ví
Odpusť panenko
že jsem tě připravil
o tohle velké tajemství*

*A za to
co jsem tehdy pochopil
dík tomu špinavému ránu
já také tobě děkuji
panenko v bílém povijanu*

kluk a holka [VÁCLAV KNOP III. ročník]

*Hloupej kluku
koukej co mám
Nevím co s tím*

Hloupá holko!

*To je láska
láska jak trám
trám co máme na půdě
půda co je nad barákem
barák co je zavřenej!*

Máš mě ráda?

To víš kluku!

ty

*Jsem pro tebe už jen chladný beton
Jsem pro tebe už jen tikot hodin
Jsem pro tebe už jen cár pomačkaného papíru
Jsem pro tebe už jen klacek který leží stranou
Jsem v tvých očích už jen strom u cesty*

*Nevadí
Nebylas nejsi a nebudeš jediná
Jeden žal přebude
jeden žal přebolí*

*Jsi pro mě voda žíznícímu v poušti
V očích se rozpouštíš
jak v slze sůl*

jaro

*Dnes vypískali ptáci zimu
jaro je šibal
chtělo se mu smát*

*Zašimralo u kořínků trávu
vyběhla do luk
zrovna na zelenou
Vyskočilo si na vítr
tahalo stromy za pačesy větví
až slzely i žluté pupeny*

*Vytáhlo leknín
nafoukly se žáby
potůček třeští
skáče kamením
Nahoře v mráčku
kulatí se smíchy
slunce jak míč
a ne a ne jít spát*

*A jaro
jako by se zastydělo
za všechny tyhle uličnické kousky
krčí se u fialky za plotem
a cudně červená se
v tulipánech*

[MIRKA MATĚJKOVÁ I. ročník]

kopretina

*Když se k tobě vrátí
neodháněj ho
Přijde trochu sehnutý
v očích ponese velký žal
a v srdci jen málo
malinko naděje
V klopě malou uschlou kopretinu*

*Vzpomínáš si?
Ta kopretina to jsi ty
Podobná žalu očí
a nepatrné naději srdce
Co všechno dokázala?*

*Uměla najít světlo
dovedla je i zachytit
a věřit
Dokáže to i teď?
Mluví za něj oči:
Pomoz!
A tak ti nezbyvá
než ho znovu vzít za ruku
a ukázat mu nové světlo
nové květiny a vůně*

[DUŇA VRBOVÁ III. ročník]

experiment

*Akrobat na visuté hrazdě
snaží se dosáhnout na hvězdy
Jedna ho zvlášt fascinuje
donedávna se skrývala
v mlhovinách beraních představ
a za triumfálním obloukem
slunečního Trajana*

*Nyní vyšla skoro celá
nad jeho horizont
Vydává pronikavé záření
(zároveň s teplem)
které však neničí tkáň akrobatova těla
naopak katalyzuje jeho touhu po ní*

*Vztahuje k ní ruku
— obě jsou nabitý —
zdá se že opačnou elektřinou*

*Navzdory teorii i empirii
se samy nepřitáhnou —
(on svou elektřinu skrývá)
Akrobat je na pokraji sil
Konečně ji uchopil — jak hřeje
teplo proudí krví*

*Nastává nejdůležitější okamžik
Akrobat — ač nerad a s přemáháním
(nechce už bez ní na své hrazdě
provádět veletoč života)
pouští hvězdu z ruky —
— padá za ní —
hrazda osaměla
oba se blíží k zemi . . .*

*Kdo je z křišťálu?
A kdo je z gumy?*

[MILAN FRANCŮ III. ročník]

matematika

Vyděl veškeré lidství počtem
nominálních lidí —
— zlomek bude mít rozhodně
hodnotu menší než jedna

$$\frac{\Sigma \text{lidství}}{\Sigma \text{„lidé“}} < 1$$

(považuješ-li za člověka tvora s obsahem
lidství rovným nebo případně — málokdy —
větším než jedna, zákonitě z toho plyne,
že ne všichni jsme lidmi

Definice: lidství = Σ snah o umocnění
síly plynoucí z Newtonova zákona
(viz dále)

Pokus se odmocnit součet hoří a štěstí
lidí vyhovujících předchozímu
Považuj při tom hoře a štěstí
za rovno v absolutní hodnotě
a lišící se jen znaménkem
— hoře = štěstí
Jistě se ti to nepodaří
Odmocnina ze záporného čísla
není definována.

$$\left(\sqrt{\Sigma (\text{hoře} + \text{štěstí})} = \text{nedef.} \right)$$

A konečně dosad do Newtonova gravitačního zákona
za hmoty těles vnitřní obsah dvou lidí
a za vzdálenost r
převrácenou hodnotu jejich vzájemného poznání —
konstanta bude stejná pro všechny lidi
a bude rovna nejmenší možné touze po lepším
Fyzikálně by působící síla byla velmi malá —
hlavně vzhledem k r .
Snaha o její umocnění
je naším úkolem

moře

Kdo tento kámen přede mnou už překročil?
kdo všechno zhlédl tuto krajinu
kde moře před tisíci věky
si hrálo s vlnou
bilo do skaliska
a rozbrázdilo dno svých černých hloubek
na tisíc záhybů

I země teď se vlní jako moře
vlnami vrchů
vlnobitím skal

Má země
jejíž vlny nad obzorem
do dálek vodí
lodičky mých snů

[ZDENA NAVRÁTILOVÁ I. ročník]

ze
života
školy

*tradici mají na škole
tak zvaná „zajímavá setkání“
dne 12. 3. 1965 besedoval se studenty
armádní generál Ludvík Svoboda*

„Orbis pictus”, 1964, divadélko Kompas

*rodiče pomáhali stavět
plaveckou učebnu*

z každoročného lehkootletického memoriálu Boženy Grospičové

na chmelnici přijela „menáž“

*chmelová brigáda
srpen 1963*

OBSAH

Kolem výročí (Miroslav Špika, profesor SVVŠ)	3
Poslední léta (Jaromír Horáček, ředitel SVVŠ)	4
Dvě vzpomínky (Miroslav Špika)	8
Verše z pozůstalosti (Luděk Smutný)	10
Z historie turnovského školství (akademický malíř Karel Kinský)	11
Vladimír Veselý (univerzitní profesor dr. Albert Pražák)	15
Poslední svobodná hodina (Jan Knob, ředitel muzea)	17
Seznam profesorů a učitelů 1908—68 (Vítězslav Starý, zástupce ředitele SVVŠ)	18
Profesorský sbor v jubilejním roce 1968	21
Už soumrak modravý (Karel Škoda)	22
Studentstvo turnovské (Václav Chundela)	22
Významní žáci a absolventi školy (profesorka Jaroslava Jiskrová)	26
Seznam absolventů SVVŠ od roku 1963	29
Přehled žáků ve školním roce 1967—68	31
Deset let divadélka Kompas (Vladimír Burjánek)	34
Ze studentské poezie 61—66 (Jaromír Horáček)	36
Obrazové přílohy	42

SBORNÍK 60 LET STŘEDNÍ ŠKOLY V TURNOVĚ

vydalo Sdružení rodičů a přátel SVVŠ v Turnově

spolu s jubilejním výborem Studentstva turnovského

v roce 1968 v počtu 1500 výtisků

Odpovědný redaktor Jaromír Horáček

členové redakce

Václav Chundela, Jaroslava Jiskrová, Eduard Kepka

Karel Kinský, Jan Knob, Ludmila Matoušová

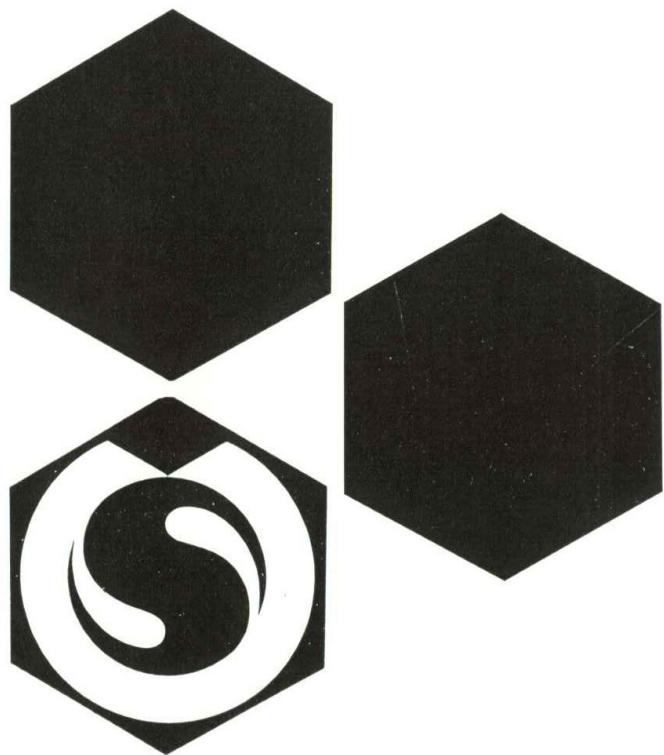
Vítězslav Starý a Miroslav Špika

výtvarná spolupráce Jaroslav Kosnar

výtiskla Severografia Turnov. Cena 12,— Kčs

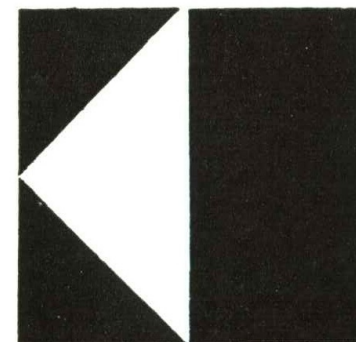

šroubárna turnov

**vyrábí šrouby
matice
podložky
a pojistné
součásti
čepy a kolíky**

stálá pracovní příležitost pro strojní zámečníky a soustružníky kovů

PRAMEN
SPOKOJENOSTI

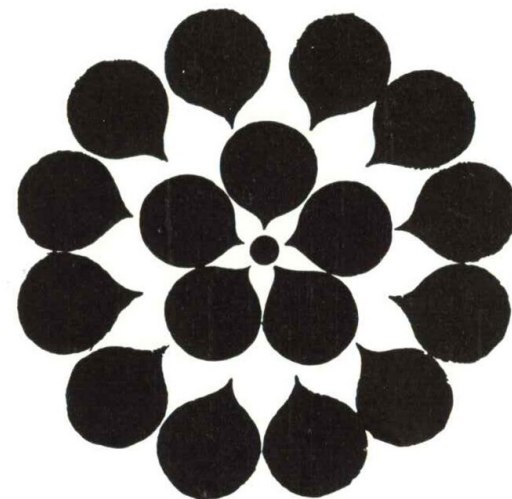

**denně
čerstvé
lahůdky**

Z PRAMENE

*obložené chlebičky
lahůdkové saláty
ruská vejce
šunka v aspiku*

PRAMEN TURNOV

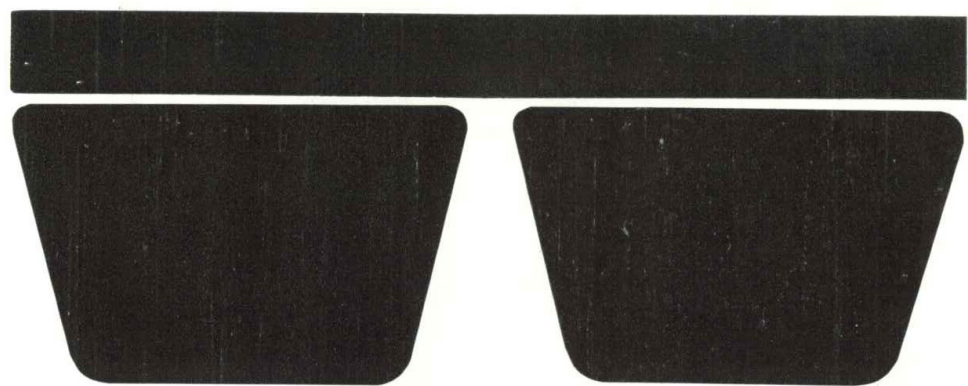

*Kvalitní
květiny*

ZE
ZAHRADNICKÉHO
KOMBINÁTU
POSLUŽNÉHO
PODNIKU
MĚSTA
TURNOVA

telefon 538

DIOPTRA

| NP | TURNOV

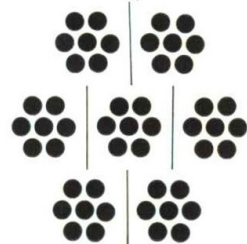
*dodává pro náročného spotřebitele kvalitní
brýlová skla v celém sortimentu
brýlové obruby a další opticko-mechanické
výrobky do obchodů Oční optika*

SLÄVIE SLÄVIE
navštivte
—
kavárnu
a restauraci
SLÄVIE SLÄVIE

každou
sobotu
tanec

ŠPERKY
S ČESKÝMI
GRANÁTY
PRO KAŽDOU
PŘÍLEŽITOST
NAKOUPITE
V PRODEJNĚ
DRUŽSTVA . . . . .

g *ranát*

TURNOV
NÁMĚSTÍ

bohatý výběr
uspokojí
každé
Vaše přání

všechno
potřebné
pro
Vaše cesty
po vlasti
i do zahraničí

VÁM SPOLEHLIVĚ ZAŘÍDÍ Čedok

jízdenky	zahraniční jízdenky
lůžka	lodní lístky
letenky	výměna peněz
průvodcovská služba	pasy - viza
informace o odjezdech	ubytování - stravování
	zájezdy po ČSSR
	léčení v lázních
	školní výlety
	zahraniční zájezdy
	lyžařské zájezdy mládeže

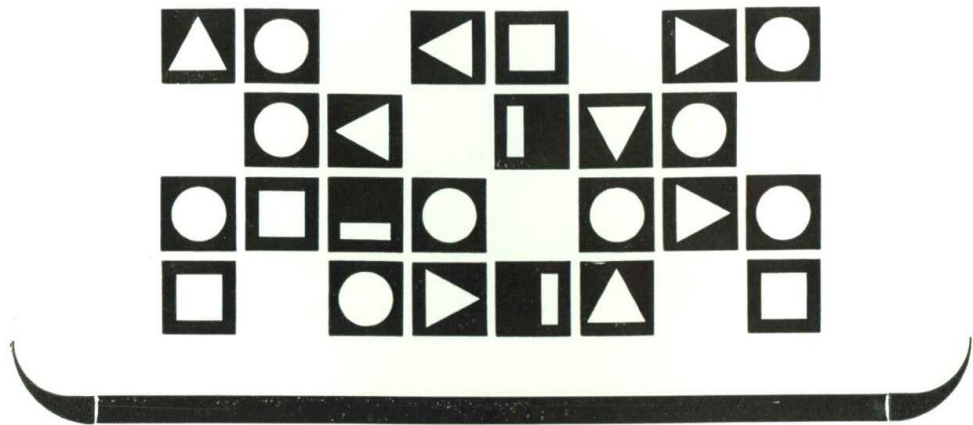

**drůbeží konzervy nejlepší jakosti
nejžádanější a nejchutnější dodávají**

**SEVEROČESKÉ
DRŮBEŽÁŘSKÉ
ZÁVODY
PŘÍŠOVICE**

žádejte
textil
se značkou

BAVLNÁŘSKÉ ZÁVODY | NP |
SEMILY

HYDRAULICKÉ

PŘÍSTROJE

pro
dopravu
letectví
zemědělství
stavebnictví
strojírenství

TECHNOMETRA | NP |
ZÁVOD SEMILY

SKLÁŘSKÉ STROJÍRNY A SLÉVÁRNY TURNOV | NP |

ZÁVODY

Turnov

Brodek u Konice

Přimětice u Znojma

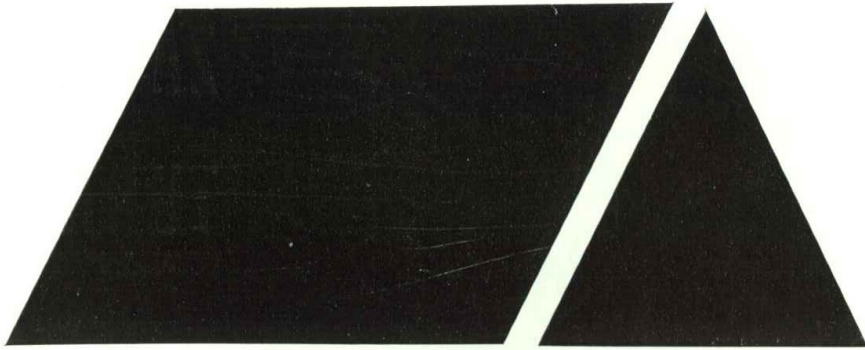
Nová Ves nad Lužnicí

Brno, Rybářská

VÝROBA STROJŮ, NÁHRADNÍCH DÍLCŮ, ZAŘÍZENÍ A FOREM PRO SKLÁŘSKÝ A KERAMICKÝ PRŮMYSL

VYRÁBÍ automaty na výrobu obalového skla
A DODÁVAJÍ technologická zařízení pro ruční výrobu
PRO užitkového skla a bižuterie
DOMÁCÍ kompletní výrobní linky pro sklářské provozy
I ZAHRANIČNÍ dílčí strojové jednotky
TRH formy pro automatickou i ruční výrobu skla
a další výrobky investičního charakteru

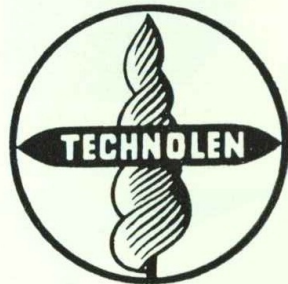
VYŽÁDEJTE SI
PODROBNĚJŠÍ telefon: 7, 280, 418, 566, 597 Turnov
INFORMACE dálnopis: Sklostroj Turnov 02616

stany

*pro turistiku
táborové osady
autokempingy
velkoprostorové
pro letní tábory*

VYRÁBÍ A DODÁVÁ

technické
a speciální tkaniny
ze všech druhů
textilních materiálů
téměř nezbytné
pro všechny
průmyslové obory

NP | LOMNICE NAD POPELKOU

NP | ZÁVOD 8 TURNOV

juta

závod s novou produktivní technikou
světové úrovně ARACHNE s možností
polyetylenových barevných nánosů
Vám nabízí široký sortiment výrobků

ARAL *podlahová krytina*

v různobarevném provedení

ARAFLOR *dvoustranná podlahová krytina*

ARAFLOR *jednostranný, podlahová krytina*

se spodní impregnací

ARAGU *všestranný izolační materiál*

v šířích od 10 do 160 cm

ARANA *technická tkanina s možností dalších*

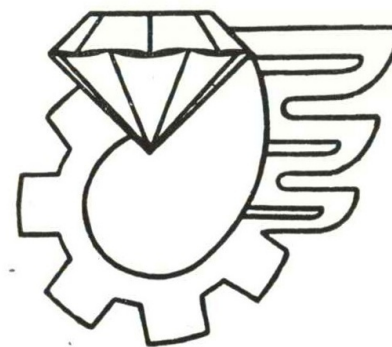
úprav včetně barvení, impregnace,

polyetylenových folií

ARALIN / ARALEP *speciální nosné tkaniny pro chemický*

a stavební průmysl

PRECIOSTA

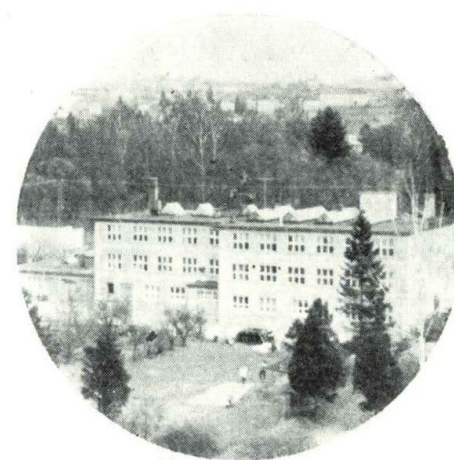

ZÁVOD 4

TURNOV

strojně broušené
skleněné kameny
similizování
broušené
imitace kamenů

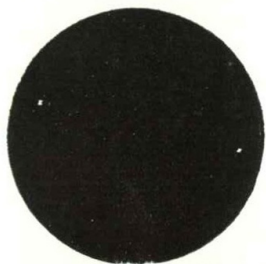
broušení pravých
i syntetických
kamenů
vakuové pokovování

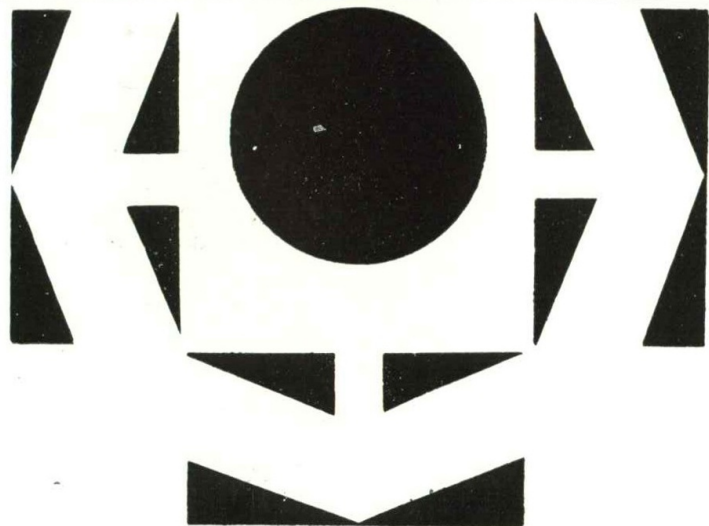
SeVĚro

GrAFia

TuRNoV

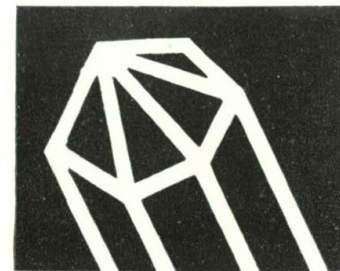

*tiskne
do celého
světa*

MONOKRYSTALY TURNOV

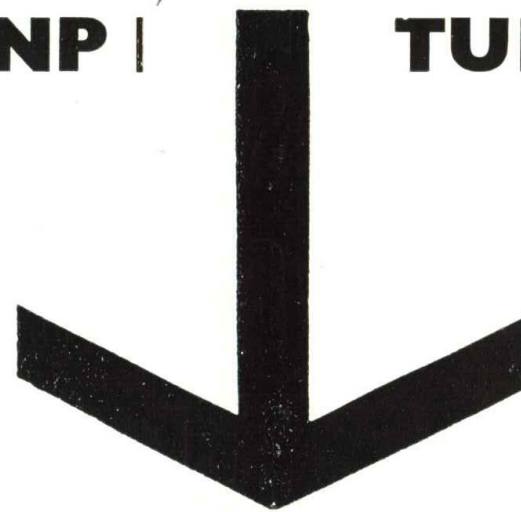
ÚSTAV PRO VÝZKUM
VÝROBU
A VYUŽITÍ
MONOKRYSTALŮ

Ústav se zabývá výzkumem a výrobou monokrystalů a elementů, používaných v různých oborech současné vědy a techniky. Většina monokrystalů a elementů, běžně vyráběných, má své hlavní použití v oboru optiky (v infračervené a ultrafialové oblasti), piezoelektriky a detekce záření. Nejpoužívanější druhy těchto krystalů dodávaných na tuzemské i zahraniční trhy, jsou: NaCl, KCl, KBr, LiF, CaF₂, AgCl syntetický křemen, ADP, KDP, TGS, DKT. Z dalších výrobků to jsou: rubínové a neodymové rezonátory pro lasery, lapovací pasty (pro nejjemnější zabrušování dosedacích ploch ve strojírenství), sbintilátory pro detekci záření. Ústav jest rovněž zařízen na přesné opracování veškerých i nejnáročnějších elementů (výbrusů) ze všech uvedených materiálů a speciálních druhů skel. Tyto výbrusy dodává i podle individuální specifikace zákazníka. Veškeré požadavky v uvedeném oboru uplatňujte přímo přes obchodní (odbytové oddělení) této organizace na adresu

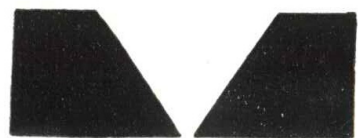
MONOKRYSTALY TURNOV
PŘEPEŘSKÁ ULICE TURNOV

TURNOVSKÉ BRUSÍRNY | NP | TURNOV

VÝHRADNÍ

*výrobce
technických
kamenů*

záruka přesnosti Vašich přístrojů

